

Budapest,
1999. augusztus 4.,
szerda

69. szám

Ára: 270,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
64/1999. (VIII. 4.) FVM r.	A 2000. évi termésű élelmezési búza garantált áron történő állami felvásárlásáról 4434
43/1999. (VIII. 4.) GM r.	A Hegesztési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 31/1994. (XI. 10.) IKM rendelet módosításáról 4437
44/1999. (VIII. 4.) GM r.	A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 30/1995. (VII. 25.) IKM rendelet módosításáról . 4442
45/1999. (VIII. 4.) GM r.	A Vas- és Fémipari Szerelési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 31/1995. (VII. 25.) IKM rendelet módosításáról 4442
46/1999. (VIII. 4.) GM r.	Az Építőipari Kivitelezési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 32/1994. (XI. 10.) IKM rendelet módosításáról 4443
47/1999. (VIII. 4.) GM r.	Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról 4446
10/1999. (VIII. 4.) IM r.	A közjegyzői állások számáról és a közjegyzők székhelyéről szóló 15/1991. (XI. 26.) IM rendelet módosításáról 4465
22/1999. (VIII. 4.) KHVM r.	Az egyes hírközlési és informatikai termékek megfelelőségét vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól 4466
1089/1999. (VIII. 4.) Korm. h.	A Kettesfogathajtó Világbajnokság megrendezésével összefüggő állami kezességvállalásról 4474
	A pénzügyminiszter és a belügyminiszter együttes közleménye az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő (működési forráshiányos) helyi önkormányzatok támogatásának 1999. évi első ütemben történő felhasználásáról szóló, a Magyar Közlöny 1999. évi 65. számában megjelent pénzügyminiszter és belügyminiszter együttes közleményének módosításáról 4474
	A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség közleménye 4475
	Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság tájékoztatója 4475
	A Keresztényszociális Unió 1998. évi pénzügyi beszámolója 4477
	Az Együtt Magyarországért Unió 1998. évi pénzügyi beszámolója 4478

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 64/1999. (VIII. 4.) FVM rendelete

a 2000. évi termésű élelmezési búza garantált áron történő állami felvásárlásáról

Az agrárpiaci rendtartásról szóló 1993. évi VI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 11. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a gazdasági miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

E rendelet szerint az 1. számú mellékletben meghatározott élelmezési célú búzára (BTO 0111121000) és durumbúza élelmezési célra (BTO 0111110000) az ott meghatározott garantált áron történő állami felvásárlására kerül sor.

2. §

(1) Az állam kizárólag az Országos Gabona Terméktanács tagjaitól — az erre irányuló igényük esetén — felvásárolja az 1. számú melléklet szerinti mennyiségű és minőségű, az általuk megtermelt élelmezési búzát (a továbbiakban: kvóta) az ott meghatározott garantált áron és időszakban, amennyiben a termelő (a kvóta jogosultja) a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatalhoz a 2. számú melléklet szerint bejelenti vetésterületének nagyságát az adott év május 31-ei állapotnak megfelelően legkésőbb június 15-éig. A bejelentést a földművelésügyi hivatal a termelőnek visszaigazolja.

(2) A minőség tanúsítására jogosult laboratóriumok címjegyzékét, valamint a tanúsítás rendszerét a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Agrárrendtartási Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítőben, illetve napila-

pokban a felvásárlás megkezdése előtt harminc nappal teszi közzé. A minőségvizsgálat költségei a kvóta jogosultját terhelik.

3. §

(1) A kvótának megfelelő termésmennyiségnek a Tv. 10. §-ának (1) bekezdése szerinti források terhére történő felvásárlását, tárolását, valamint értékesítését a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter (a továbbiakban: miniszter) által megbízott szervezet végzi.

(2) A felvásárlással megbízott szervezet nevét, címét, a felvásárlás lebonyolításának módját a Hivatal — a felvásárlás kezdete előtt harminc nappal — a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítőben, illetve napilapokban is közzéteszi.

(3) A felvásárlást végző szervezet — az átvételtől számított tizenöt napon belül, de legkorábban szeptember 1-jén — a kvóta jogosultjának köteles kifizetni a termék ellenértékének hatvan százalékát. A vételár fennmaradó negyven százaléka a betárolás napját követő kilencven napon belül kerül kifizetésre.

4. §

A garantált áron történő felvásárlás előfeltétele, hogy a termelő a 2. § (1) bekezdésében meghatározott bejelentési kötelezettségének eleget tett, és egyidejűleg számlával vagy vételi jeggyel bizonyítsa, hogy az 1999. évi búzavetéshez minősített, fémzárolt és legalább II. szaporulati fokú vetőmagot használt fel. A vetőmag felújítási arány az őszi búza vetésterület negyven százalékára vonatkozik.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. Ezzel egyidejűleg az 1999. évi termésű élelmezési célú búza garantált áron történő állami felvásárlásáról szóló 33/1998. (X. 2.) FVM rendelet hatályát veszti azzal, hogy a rendelet 1. számú mellékletében az 1999. évi búzatermésből garantált áron állami felvásárlásra kerülő étkezési búza mennyiségi és minőségi követelményeit, a felvásárlási időszakot, valamint a garantált árat az ott meghatározott időpontig kell alkalmazni.

Dr. Torgyán József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet a 64/1999. (VIII. 4.) FVM rendelethez

A 2000. évi búzatermésből garantált áron állami felvásárlásra kerülő étkezési búza mennyisége és minőségi követelményei, a felvásárlás időszaka és a garantált ár

1. Mennyiség (kvóta):

A termelő a 2. § (1) bekezdés szerint bejelentett területéről származó termésből legfeljebb

2,4 tonna/ha

mennyiséget ajánlhat fel garantált áron történő állami felvásárlásra.

2. Minőségi követelmények:

A felvásárlásra felajánlott étkezési búzának az alábbi felsorolt minőségi követelményeket kell kielégíteni.

A minőségi jellemzők fogalmmeghatározása az MSZ 6383—98 szabvány szerint értendő:

Minőségi jellemzők	Mértékegység	Követelmény
Sűrűség (hektolitertömeg), legalább	kg/hl	76,0
Nedvességtartalom, legfeljebb	tömeg%	14,5
Keveréktartalom, legfeljebb	tömeg%	2,0
Keveréktartalmon felül még megengedett:		
— törött szem, legfeljebb	tömeg%	2,0
— csírázott szem, legfeljebb	tömeg%	2,0
— rozs, legfeljebb	tömeg%	2,0
— csökkent értékű búzaszem, legfeljebb	tömeg%	2,0
— poloskaszűrt szem, legfeljebb	db%	2
Sütőipari érték,* legalább	minőségi csoport	B2
A nedves sikér mennyisége, legalább	tömeg%	28
A nedves sikér területe	mm/óra	3—8
Esésszám, legalább	mp	230
Nyersfehérje-tartalom, legalább	tömeg%	12,0
Állati kártevők és maradványaik	nincs megengedve	nincs megengedve

* MSZ 6369/6 szabvány alapján vizsgálva.

A felvásárlásra kerülő durumbúzáknak (MSZ 6383—98) az alábbi minőségi követelményeket kell kielégíteni:

Minőségi jellemzők	Mértékegység	Előírás	Határérték*
Sűrűség (hektolitertömeg), legalább	kg/hl	78,0	75,0
Nedvességtartalom, legfeljebb	tömeg%	14,5	16,0
Keveréktartalom, legfeljebb	tömeg%	2,0	—
Ezen belül:			
— káros keverék, legfeljebb	tömeg%	0,5	—
— könnyű keverék, legfeljebb	tömeg%	0,5	—
Keveréktartalmon felül még megengedett			
— törött szem, legfeljebb	tömeg%	2,0	—
— szokványos (nem durum-) búza szemtermése, legfeljebb	darab	4,0	10,0
— csökkent értékű szem, legfeljebb	tömeg%	3,0	—
— elszíneződött felületű szem, legfeljebb	tömeg%	3,0	8,0

Minőségi jellemzők	Mértékegység	Előírás	Határérték*
Gabonapoloska által károsított szem, legfeljebb	tömeg%	2,0	—
Teljesen üveges szem, legalább	darab%	60,0	30,0
Nedves sikér mennyisége, legalább	tömeg%	32,0	30,0
A nedves sikér területe	mm/óra	2—5	2—5
Esésszám, legalább	mp	300,0	250,0
Nyersfehérje-tartalom, legalább	%	12,5	—
Sárga pigmenttartalom, szárazanyagra számítva	mg/kg	5,0	—

* A határértéknél valamely tulajdonságában rosszabb búza nem tekinthető étkezési célra felhasználható durumbúzának.

3. A felvásárlás időszaka:

— 2000. augusztus 1-jétől — 2000. december 31-ig.

A termelő a felvásárlás általa kért időpontja előtt harminc nappal köteles a garantált áras felvásárlásra jogosult, Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által feljogosított szervezetet írásban értesíteni a garantált áras felvásárlási szándékáról. A felajánlás a felvásárlás kért időpontjáig visszavonható, de a felvásárlás időtartama alatt az adott mennyiség ismételt felajánlására már nincs lehetőség.

4. Garantált ár mértéke:

16 000 Ft/tonna+ ÁFA a felvásárló szervezet által kijelölt, a 50 km-nél nem távolabbi raktár helyén.

Ha az ésszerű szállítási távolság ennél hosszabb, az 50 km-t meghaladó távolságra eső szállítási költségről a felajánló és a felvásárló szervezet között külön megállapodás rendelkezik.

A garantált ár az általános forgalmi adót, valamint az általános forgalmi adó hatálya alá be nem jelentkezett termelő részére fizetendő kompenzációs felárat nem tartalmazza.

2. számú melléklet a 64/1999. (VIII. 4.) FVM rendelethez

Nyilatkozat vetésterület nagyságáról az élelmezési célú búza garantált áron történő felvásárlásához

Név:.....

Lakcím:.....

Telephely (működési terület): .....

Telephelyén a tárolóhely kapacitása: .....(to)

Azonosító szám (adószám vagy szig. szám): .....

Alulírott mezőgazdasági termelő bejelentem, hogy ..... hektár búzát vetettem el, melynek 2000. év május 31-i állapotát az alábbiakban részletezem:

Termőhely (község, város)	Helyrajzi szám	Hektár

Dátum: 2000. .... hó ..... nap

.....
termelő aláírása

A gazdasági miniszter 43/1999. (VIII. 4.) GM rendelete

a Hegesztési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 31/1994. (XI. 10.) IKM rendelet módosításáról

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A Hegesztési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 31/1994. (XI. 10.) IKM rendelet melléklete e rendelet melléklete szerint módosul.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

Dr. Chikán Attila s. k.,
gazdasági miniszter

Melléklet

a 43/1999. (VIII. 4.) GM rendelethez

A Hegesztési Biztonsági Szabályzat módosítása

A 31/1994. (XI. 10.) IKM rendelet mellékleteként kiadott Hegesztési Biztonsági Szabályzat a következőképpen módosul.

Az 1. pont második bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. Jelen Szabályzat előírásait alkalmazni kell az egyéni és társas vállalkozásoknál, kutatóhelyek hegesztő laboratóriumaiban, az oktatási intézmények hegesztő tanműhelyeiben, a hegesztő képző-, képesítő és minősítő bázisokon a hegesztést ismertető bemutatóknál is.”

A 2.4., 2.9., 2.11.1., 2.16., 2.17., 2.21., 2.22., 2.23., 2.27., 2.29., 2.30., 2.31., 2.32., 2.33., 2.34., 2.37. és a 2.38. pont hatályát veszti.

A 2.24. pont a „Fokozottan veszélyes környezet” fogalom helyébe a következő fogalom lép:

„2.24. Villamos ívhegesztés fokozottan veszélyes környezete

— szűk tér különösen, ha a falak vezetőképesek,

— olyan hely, ahol a mozgás lehetősége a vezetőképes tárgyak közelében korlátozott,
— nedves vagy meleg munkahely,
— tartályok belseje.”

A 2.28. pont helyébe a következő fogalom lép:

„2.28. Hegesztés irányító

Legalább középfokú gépész szakirányú képesítéssel és legalább 5 éves hegesztési szakmai gyakorlattal rendelkező személy.”

A 3.3., a 3.5. pont és a 3.6.1. pont hatályát veszti, és egyben a 3.4. pont szövege a következők szerint módosul:

[3.4. E szabályzat előírásainak figyelembevételével a munkáltatónak gondoskodnia kell különösen:]

negyedik bekezdés: — „a minimális létszám meghatározásáról, illetve szükség szerint az egyedüli munkavégzés korlátozásáról;”

nyolcadik bekezdés: — „más munkáltató által végzett munkák koordinálásáról, a biztonságos munkafeltételek kialakításáról;”

az utolsó bekezdés hatályát veszti.

A 3.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„3.6. Veszélyes körülmények között hegesztési munkát csak előzetesen írásban meghatározott feltételek alapján szabad végezni.”

A 3.6.2. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„3.6.2. Az írásban meghatározott feltételeknek tartalmaznia kell az egészségvédelmi és biztonsági követelményeket, így különösen:

— a környezeti hatásokkal,
— a munkavégzés biztonságával,

— a hegesztési helyzet egészségkárosító hatásainak megelőzésével, valamint

— a rendkívüli helyzetekben a veszély elhárításával kapcsolatos követelményeket.”

A 4.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„4.1. Hegesztést önállóan végezhet, aki

— betöltötte a 18. életévét, és

— a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály¹ szerint előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgákat alapján alkalmas, és

— megfelelő hegesztői és tűzvédelmi szakvizsgával rendelkezik.

¹ 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet.”

A 4.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„4.3. Gázpalackot és acetilénfejlesztő készüléket az kezelhet akivel az ehhez szükséges ismereteket a munkáltató oktatás keretében elsajátította.”

A 4.4., a 4.6. és a 4.7. pont hatályát veszti.

A 4.5. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„4.5. A hegesztő munkák irányítására az a 2.28. pont szerinti személy jogosult, akit erre a munkáltató írásban is megbízott.”

Az 5.1.1., az 5.1.5., az 5.1.7. és az 5.1.11. pont hatályát veszti.

Az 5.1.2. pontban a „túláramvédelemmel” szó helyébe a „zárlatvédelemmel” szó lép.

Az 5.1.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1.3. A hegesztő munkahely kialakításánál az ergonómiai elveket is figyelembe kell venni.”

Az 5.1.4. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1.4. Amennyiben az acetiléngáz elvétel meghaladja a gázpalack forgalmazója által előírt, illetve a legfeljebb 800 liter/óra/palack értéket, akkor műszaki intézkedésekkel (palackösszekötő, palack telep, palack köteg, acetilénfejlesztő stb.) kell a biztonságos gázellátás feltételeit biztosítani. Rövid ideig — legfeljebb 10 percig — megengedhető 1000 liter/óra/palack gázelvétel érték.”

Az 5.1.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1.6. Acetilénfejlesztő berendezés helyisége

— csak közvetett fűtésű lehet,

— a fűtőtestek és a fejlesztő közötti távolság 60 cm legyen,

— megvilágítása robbanásbiztos kivitelű legyen, vagy kívülről történjék.”

Az 5.1.8. pontban a „0,9-nél nagyobb” érték helyébe „1,0-nél nagyobb” érték lép.

Az 5.1.9. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1.9. Hegesztő munkahelyként olyan helyiség vagy szabadtér, ahol padlószint alatt cső-, kábel-, nyitott szennyvíz csatorna, gyűjtőzsomp van csak akkor használható, ha gázérzékelővel folyamatosan ellenőrzik a gázmentességet.”

Az 5.1.10. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1.10. Ha a hegesztő tevékenység során veszélyes sugárzással kell számolni, akkor a hegesztői munkahely kialakításánál a vonatkozó sugárvédelmi előírásokat is figyelembe kell venni.”

Az 5.1.12. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1.12. A hegesztőrobotok felállítási helyének kialakítása során figyelembe kell venni a technológiai leírásban meghatározott veszélyes tér alakját és kiterjedését. A veszélyes teret meg kell jelölni és el kell határolni, a belépést reteszelni kell.”

Az 5.1.13. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.1.13. A nyíltívű hegesztő munkahelyet a káros fénysugárzást át nem eresztő és azt elnyelő, nem éghető, illetve égéskésleltető anyagú, rögzíthető térelválasztóval kell elhatárolni, a környezettől úgy, hogy az ott tartózkodó személyeket káros fénysugárzás ne érje.

A térelválasztó alsó éle és a padozat között legalább 150 mm-es légrés, a térelválasztó magassága a padló szintjétől számítva legalább 1800 mm legyen.”

Az 5.2.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.2.1. A telepített hegesztő munkahely alapterülete legalább 4 m², padozata csúszásmentes és nem éghető anyagú, felülete egyenletes legyen.”

Az 5.2.2. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.2.2. A munkahelyet úgy kell kialakítani, hogy a tevékenységhez szükséges valamennyi eszköz biztonságosan elhelyezhető legyen.

Az 5.3.8. és az 5.3.11. pont hatályát veszti.

Az 5.3.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„5.3.1. Ha az előírt levegőtisztasági értékek a hegesztő légző zónájában természetes szellőztetéssel nem biztosíthatók, akkor mesterséges szellőztetést (pl. helyi elszívást) kell alkalmazni.”

Az 5.3.9. és 5.3.10. pontokban a „0,9” érték helyébe „1,0” érték lép.

Az 5.4. pontból a „vonatkozó szabvány szerint” szövegrész hatályát veszti.

A 6.2. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.2. Nem telepített hegesztő munkahelyen helyiségben vagy szabadtéren, hegesztési munkát csak előzetesen írásban meghatározott feltételek alapján szabad végezni.”

6.3. pont eső mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.3. Az üzembe helyezés előtt a hegesztő készülékek gázellátását szolgáló csővezeték szerkezeti vizsgálatát és nyomáspróbáját el kell végezni.”

A 7. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. Hegesztő berendezést és biztonsági szerelvényt használatba venni csak akkor szabad, ha az rendelkezik a vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint megfelelőségi nyilatkozattal és el van látva megfelelőségi jelöléssel.”

A 8.1., 8.1.1. és 8.1.2. pontok helyébe a következő rendelkezés lép:

„8.1. A hegesztő berendezést és a biztonsági szerelvényt időszakonként a biztonságos működés szempontjából ellenőrizni kell, és az ellenőrzés tényét írásban rögzíteni kell.

Ennek gyakorisága, ha a gyártó ettől eltérően nem rendelkezik a következő:

Autogénteknika		Ívhegesztés	
Autogén felszerelés: — Pisztoly, égő — Gumitömlő — Biztonsági szerelvény — Palack- vagy vezetéki nyomáscsökkentő	1/4 év 1/4 év 1/4 év 1/4 év	Hegesztő-/vágópisztoly: — AWI-égő — Plazma égő (gépi) — Plazma égő (kézi)	1 év 1 év 1/2 év
Autogén gázellátó rendszer: — Palacktelep, palackköteg és készülékei — Acetilénfejlesztő	1 év 1 év	Áramforrások: — Dinamó — Transzformátor — Egyenirányító — Plazma áramforrás	2 év 1 év 1 év 1/2 év
Ellátó vezetékek: — Ellátó vezetékek tömörségi vizsgálata — Ellátó vezetékek szerkezeti vizsgálata	1 év 3 év	Áramelosztó rendszerek: — Kiépített (telepített) hegesztő-áram visszavezető (test) rendszer — Többmunkahelyes hegesztőgép hegesztőáram elosztó rendszere	1 év 1 év

A 8.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„8.3. A 8.1. pontban foglalt vizsgálatok elvégzésére legalább középfokú szakirányú szakképesítéssel és 5 éves szakmai gyakorlattal e feladattal megbízott személy vagy akkreditált intézmény jogosult.

A 8.4. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„8.4. Évenként legalább egy alkalommal ellenőrizni kell:

- az elektródafogót: 1000 V,
- a védőgázos hegesztőpisztolyt és a hegesztőfejet:

Feszültségosztály	Villamos szilárdság	Szigetelés ellenállás
L ($U_0 < 113$ V csúcsérték)	1000 V	1 Mohm/500 V
M ($U_0 > 113$ V csúcsérték)	2550 V	5 Mohm/500 V

A nagyfrekvenciás nagyfeszültséget is használó berendezéseknél külön kell vizsgálni a szigetelés megbízhatóságát 50—300 Hz frekvenciájú, és a stabilizálódott, névleges feszültségnél 20%-kal nagyobb feszültséggel. A méréseket a vonatkozó szabvány szerint kell elvégezni.

A vizsgálatot erősáramú szakképesítésű személy végezheti.”

A 9.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„9.1. A hegesztő berendezés és biztonsági szerelvény javítási, felújítási munkái után az újbóli megfelelőségről a berendezés javítását, felújítását végzőnek nyilatkoznia kell.”

A 9.2. pont hatályát veszti, és a 9.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„9.3. A hegesztő berendezés karbantartását a gyártó által kiadott kezelési utasításban meghatározottak szerint, a szakismerettel rendelkező és ezzel megbízott személy végezheti.”

A 9.4. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„9.4. Hegesztőgép áramkörében és a hálózati csatlakozásnál, illetve a vezérlő rendszer javítási, illetve karbantartási munkáit csak szakirányú képesítéssel rendelkező személy végezheti.”

A 10.1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.1.1. A hegesztő köteles a jelen szabályzat előírásain túl az általános és a helyi munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi követelményeket, valamint a hegesztő-berendezésre vonatkozó gyártói használati utasításban foglaltakat megtartani.”

A 10.1.2.2. pont első bekezdésében a „salakkeverő” szó „salakleverő”-re módosul.

A 10.1.2.5. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.2.5. Ha az ellenőrzés során a hegesztő bármilyen hibát vagy rendellenességet talál, a munkát megkezdeni nem szabad. Hibás, sérült, deformált eszközökkel munkát végezni tilos.”

A 10.1.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.2.6. A hegesztő berendezés működésében bekövetkezett veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart a hegesztő köteles tőle elvárhatóan megszüntetni vagy munkahelyi vezetőjétől erre intézkedés kérni.”

A 10.1.8. pont hatályát veszti.

A 10.1.10. pontból a „hosszabb munkaszünet esetén” szövegrész hatályát veszti.

A 10.1.11. pont utolsó francia bekezdése hatályát veszti.

A 10.2. fejezet hatályát veszti.

A 10.3.7. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.3.7. A veszélyes körülmények között (11. fejezet) hegesztés akkor végezhető, ha

- a munkát irányító személyt kijelölték;
- a munkavégzés ideje alatta az állandó felügyelet biztosított;
- a tűzjelzés, a tűzoltás és a mentés feltételei biztosítva vannak.”

A 10.3.9. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.3.9. Ha a veszélyes berendezésben éghető vagy egészségkárosító anyagok (gáz, gőz, por) jelenléte nem zárható ki, akkor a vonatkozó szabványban foglalt feltételek mellett, beszállási engedéllyel szabad hegesztési munkát végezni.

A munka megkezdése előtt és a munkavégzés közben méréssel kell meggyőződni arról, hogy

- tűz- és robbanásveszély, és
- egészségi ártalom veszélye nem áll fenn.”

A 10.3.10. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„A levegőben 5 m-nél magasabbra vezetett hegesztőtömlőt tehermentesítő kötéllal kell ellátni. Az 5 m-nél magasabbra vezetéssel a hegesztőtömlőt nem szabad hűzésnek kitenni.”

A 10.4.1.6. pontból a „reduktor” szó hatályát veszti.

A 10.4.1.7. pont hatályát veszti.

A 10.4.1.13. pontból a „hatóságilag engedélyezett” szövegrész hatályát veszti.

A 10.4.1.14. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.4.1.14. Pébé gázzal és földgázzal működő készülékek, berendezések, tömítését csak pentán álló anyagból szabad készíteni, és csak ilyen anyagú tömlőket szabad használni.”

A 10.4.2. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.4.2. Gázpalackok használatának alapvető követelményei.”

A 10.4.2.2. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.2.2. Tilos a megengedettnél nagyobb mennyiségű gáz elvétele, illetve a gázelvétel nyílt lánggal, melegítéssel vagy egyéb módon történő fokozása.”

A 10.4.2.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.4.2.6. Disszugázt tartalmazó gázpalack dőlési szöge a felhasználáskor a függőlegeshez képest 30°-nál nagyobb nem lehet.”

A 10.4.2.21. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.4.2.21. A hegesztő munkahelyen csak annyi gázpalack lehet, amennyi a folyamatos munkavégzéshez szükséges. A hegesztési munka befejezése után, de legkésőbb a műszak végén a palackokat az erre a célra megfelelően kialakított tárolóhelyen kell elhelyezni.”

A 10.4.4.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.4.4.3. A nyomáscsökkentő csak szabványos nyomásmérővel üzemeltethető.”

A 10. 4.4.7. pont második mondata hatályát veszti.

A 10.4.4.10. pontból „a vonatkozó szabvány szerinti” szövegrész hatályát veszti.

A 10.4.5.5.pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.4.5.5. Égő pisztolyt csak erre a célra, biztonságosan kialakított tartóra szabad helyezni.”

A 10.4.5.7. és a 10.4.5.8. pont hatályát veszti.

A 10.4.7.1. és a.10.4.7.3. pont hatályát veszti.

A 10.4.8.1. pont második és harmadik francia bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[10.4.8.1. A csővezeték csak akkor szabad használni, ha — a gáz áramlási irányát, színjelölését és a gázvezeték nevét feltüntették;]

- „a kezelő szerveket megjelölték,
- üzembe helyezték a 6. fejezet szerint.”

A 10.5.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.5.1. Csak hibátlan, sérülésmentes hegesztő berendezéssel és tartozékkal szabad munkát végezni.”

A 10.5.1.1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.5.1.1.1. Ívhegesztési munkákat csak megfelelőségi nyilatkozattal (minőségi bizonyítvánnyal) rendelkező hegesztő berendezésekkel szabad végezni.”

A 10.5.1.1.6. pont második mondatában a „felügyelet ellátó szakember” szöveg helyébe a „munkát irányító” szöveg lép.

A 10.5.1.1.7. pontban a „robbanómotor” szövegrész helyébe „belső égésű motor” szövegrész lép.

A 10.5.1.2.1. pont első francia bekezdésében az „1,2” s érték helyébe „0,2” érték lép.

A 10.5.1.2.3. pont második bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[10.5.1.2.3. Tartályok belsejében vagy egyéb érintésvédelmi szempontból fokozottan veszélyes környezetben...]

„A berendezést el kell látni a következő tartós felirattal: A villamos ívhegesztés fokozottan veszélyes környezetben is használható”.

A 10.5.1.2.9. pont hatályát veszti.

A 10.5.1.4.2. pont második mondatában a „hegesztő szakember” szövegrész helyébe a „hegesztés irányító” szövegrész lép.

A 10.5.5.1. pontban „a vonatkozó szabvány szerint” szövegrész helyébe a következő rendelkezés lép: „feleljen meg a vonatkozó előírásoknak”.

A 10.5.2.5., a 10.5.2.9., a 10.5.2.12., a 10.5.2.14., a 10.5.2.16., a 10.5.2.19., a 10.5.2.20. és a 10.5.2.23. pont hatályát veszti.

A 10.5.2.10. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.5.2.10. Az elektródafogónak szigetelt nyelűnek (A típusú) vagy teljesen zárt kivitelűnek (B típusú) kell lennie.”

A 10.5.2.11. pontból a „Nehéz körülmények között” szövegrész hatályát veszti.

A 10.5.2.18. pontból a „Rövid” szó hatályát veszti.

A 10.5.3.1., a 10.5.3.2. és a 10.5.3.7. pont hatályát veszti.

A 10.5.3.11. pont második francia bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

[10.5.3.11. CO₂ palackon csak olyan nyomáscsökkentő használható, amely

— *fűtőpatronnal felszerelt, vagy]*

— „fűtőpatron nélküli, olyan kivitelű, amely a gázlevegővel a lefagyást meggátolja.”

A 10.5.4.1., a 10.5.4.2. és a 10.5.4.18. pont hatályát veszti.

A 10.6.1., a 10.6.2. a 10.6.3. és a 10.6.16.1. pont hatályát veszti.

A 10.6.10. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.6.10. A ponthegeesztő fogót csak megfelelően felfüggesztve és kiegyensúlyozva szabad használni.”

A 10.6.16. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.6.16. Leolvasztó tompa-hegesztésnél a munkateret reteszelt burkolattal kell ellátni, amely a kifröccsenő salak, fém, egyben az erős fényhatás ellen is véd.”

A 10.7.1.1., a 10.7.1.2., a 10.7.1.6. és a 10.7.1.9. pont hatályát veszti.

A 10.7.1.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.7.1.3. A plazma előállításához használt gázok, gázpalackok kezelése, tárolása, szállítása a 10.4.2. fejezet szerint.”

A 10.7.2.1. és a 10.7.2.2. pont hatályát veszti.

A 10.7.4.1., a 10.7.4.2. és a 10.7.4.6. pont hatályát veszti.

A 10.7.5.1., a 10.7.5.3., A 10.7.5.4. és a 10.7.5.5. pont hatályát veszti.

A 10.8.1., a 10.8.2., a 10.8.5. és a 10.8.10. pont hatályát veszti.

A 10.8.7. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.8.7. A berendezés munkaterületén csak annak kezelésével megbízott és betanított személy tartózkodhat.”

A 10.8.9. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.8.9. A hegesztőrobot beállítási, karbantartási, és javítási munkái során a védőkörzeten belül csak e munkák végzésével megbízott személy tartózkodhat.”

A 10.8.13. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„10.8.13. A kijelző(k) működése alatt a kezelő személy(ek) csak a kijelölt megfigyelésre szolgáló, illetőleg kiszolgáló helyen tartózkodhat(nak).”

A 11.1.4. pontban a „tüzet kioltó gáz” szövegrész helyébe „inertgáz” szöveg lép.

A 11.1.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.1.6. Ha berendezésben olyan anyag volt, amely gázainak és gőzeinek relatív sűrűsége a levegőnél kisebb,

akkor a berendezést nyílásával felfelé kell állítani és a CO₂ gázt alulról kell bevezetni.”

A 11.1.7. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.1.7. Ha berendezésben olyan anyag volt, amely gázainak és gőzeinek relatív sűrűsége a levegőnél nehezebb, akkor a berendezést nyílásával lefelé kell állítani, és a levegőnél könnyebb gázt (pl. N₂) alulról kell bevezetni.”

A 11.2.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.2.1. A veszélyes anyagot (gázt, gőzt, folyadékot, olvadékot, port stb.) szállító csővezetékek hegesztést, előzetesen írásban meghatározott feltételek alapján szabad végezni.”

A 11.2.5. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.2.5. A nyitott, nem tömített vezetékeken gondoskodni kell a gáz szabadba vezetéséről.”

A 11.2.6. pontban a „könnyen gyulladó” szövegrész helyébe „éghető” szöveg lép.

A 11.2.9. pontból a „fémből készült” szövegrész hatályát veszti.

A 11.2.10. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.2.10. Éghető gázokat szállító csővezetékek esetén:
— a gáz eltávolításáról, az átöblítésről, a tisztításról gondoskodni kell;
— szabályozott és ellenőrzött gázkiáramlás esetén a csővezeték gáztúlnyomás alatt legyen.”

A 11.3.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.3.1. A túlnyomás alatti térben hegesztést, előzetesen írásban meghatározott feltételek alapján szabad végezni.”

A 11.3.2. pont hatályát veszti.

A 11.3.8. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.3.8. A védőruha lángálló, de legalább lángmentesített anyagból legyen.”

A 11.4.2. pont első francia bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[Biztosítani kell, hogy]

— „a keletkező gázok, gőzök koncentrációja ne haladja meg a megengedett értéket;”

A 11.4.6. és a 11.4.8. pont hatályát veszti.

A 11.4.13. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.4.1.3. A munkatérben kívül figyelő személyeket kell biztosítani, akik az esetleges mentésre kiképzettek, és őket más munkával megbízni nem szabad.”

A 11.4.15. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„11.4.15. Mentési célra is biztosítani kell a célnak megfelelő üzemképes légzésvédő eszközt.”

A 12. fejezet hatályát veszti.

**A gazdasági miniszter
44/1999. (VIII. 4.) GM
rendelete**

**a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Biztonsági
Szabályzat kiadásáról szóló
30/1995. (VII. 25.) IKM rendelet módosításáról**

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 30/1995. (VII. 25.) IKM rendelet melléklete az e rendelet *melléklete* szerint módosul.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Dr. Chikán Attila s. k.,
gazdasági miniszter

Melléklet

a 44/1999. (VIII. 4.) GM rendelethez

**A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Biztonsági
Szabályzat módosítása**

A 30/1995. (VII. 25.) IKM rendelet mellékleteként kiadott Kereskedelmi és Vendéglátóipari Biztonsági Szabályzat következőképpen módosul:

A 2.1—2.6.2. pontok rendelkezései hatályukat veszítik.

A 2.7.1. pont a következő rendelkezéssel egészül ki:

„Az ajtók belülről történő nyithatóságát naponta ellenőrizni kell.”

A 2.7.4. pont hatályát veszti.

A fejezet új 2.8. ponttal egészül ki:

„2.8. A beépített húshorgokat legalább 190 cm magasságban kell elhelyezni.”

A 3. fejezet címe a következők szerint módosul:

„3. MUNKAESZKÖZÖKKEL
ÉS A MUNKAHELYEKKEK SZEMBEN
TÁMASZTOTT KÖVETELMÉNYEK”

A 3.1.7. pont a következő rendelkezéssel egészül ki:

„A munkaeszközön elhelyezett felirat vagy jelölés tartós kivitelű legyen.”

**A gazdasági miniszter
45/1999. (VIII. 4.) GM
rendelete**

**a Vas- és Fémipari Szerelési Biztonsági
Szabályzat kiadásáról szóló
31/1995. (VII. 25.) IKM rendelet módosításáról**

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A Vas- és Fémipari Szerelési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 31/1995. (VII. 25.) IKM rendelet melléklete e rendelet *melléklete* szerint módosul.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

Dr. Chikán Attila s. k.,
gazdasági miniszter

Melléklet

a 45/1999. (VIII. 4.) GM rendelethez

**A Vas- és Fémipari Szerelési Biztonsági Szabályzat
módosítása**

A 31/1995. (VII. 25.) IKM rendelet mellékleteként kiadott Vas- és Fémipari Szerelési Biztonsági Szabályzat a következőképpen módosul:

Az 1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.1. A szabályzat hatálya kiterjed minden szervezett munkavégzés keretében történő vas- és fémipari össze- és szétszerelésre (bontásra), amelynek tárgya

- a gép- és készülékszerelés,
- a berendezésszerelés,
- a fémszerkezet-szerelés,

(a továbbiakban: gyártmány-szerelés).”

Az 1.4. pontból az „illetve a gyártmány bontása” szövegrész hatályát veszti.

A 2.1.3. pont hatályát veszti.

A 2.1.5. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.1.5. Berendezésszerelés

Előre gyártott nyomástartó edények, tárolótartályok helyszíni beszerelése, valamint berendezések helyszíni elkészítése, felépítése.”

A 2.1.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.1.6. Fémszerkezetek szerelése

Tartószerkezetek, rácsos szerkezet, járdák, hidak, átjárók, kezelőállványok, elkészítése, helyszíni össze- és szét-szerelése.”

A 2.1. alfejezet új 2.1.30. ponttal egészül ki:

„2.1.30. Szerelést végző

Az a szervezet vagy felelős személy, aki a szerelési tevékenységben résztvevők munkáltatója vagy megbízója, illetve végzője, ha a szerelést önmaga egyedül végzi.”

A 3.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„3.6. A szerelés tárgyát és a szerelési tevékenységet figyelembe véve a szerelést végzőnek a veszélyek és ártalmak ismeretében szükség szerint írásban kell meghatározni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit.

Ennek tartalmaznia kell a személyi és tárgyi feltételeket, a fellépő egészséget és biztonságot fenyegető kockázatokat, azok elhárításának, csökkentésének módjait.”

A 3.9. pontból a „3.6. pont körébe tartozó” szövegrész hatályát veszti.

A 3.11. pont a következő rendelkezéssel egészül ki:

[3.11. Több szintet érintő szerelési tevékenység esetén...]

„A nagy kiterjedésű szerkezetek, csővezeték rendszerek bontásához, bontási utasítást kell készíteni.”

A 3.14. és a 3.15. pont hatályát veszti.

Az 5.1.1. pont hatályát veszti.

A 6.2 pont „Tartályszerelés” cím helyébe „Berendezésszerelés” cím lép.

A 6.2.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.2.1. A berendezésszerelés kivitelezését az üzemi körülmények összetevőiből származó igénybevétel alapján készített tervezői és szereléstehnológiai dokumentációk alapján kell megvalósítani.”

A 6.4.1.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.4.1.1. Szerelésnél csak műbizonylattal rendelkező cső, alkatrész és egyéb anyag használható fel.”

A 8. fejezet hatályát veszti.

A gazdasági miniszter 46/1999. (VIII. 4.) GM rendelete

az Építőipari Kivitelezési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 32/1994. (XI. 10.) IKM rendelet módosításáról

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján — az érdekeltektől egyetértésben — a következőket rendeltem el:

1. §

(1) Az Építőipari Kivitelezési Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 32/1994. (XI. 10.) IKM rendelet melléklete az e rendelet *melléklete* szerint módosul.

(2) A rendelet mellékletének 1.6. pontjában foglaltak a szociális és családügyi miniszterrel egyetértésben kerültek meghatározásra.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

Dr. Chikán Attila s. k.,
gazdasági miniszter

Melléklet

a 46/1999. (VIII. 4.) GM rendelethez

Az Építőipari Kivitelezési Biztonsági Szabályzat módosítása

A 32/1994. (XI. 10.) IKM rendelet mellékleteként kiadott Építőipari Kivitelezési Biztonsági Szabályzat a következőképpen módosul:

Az 1.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.6. A kivitelező vagy ha az építési munkát több kivitelező végzi az építetű köteles értesítést küldeni az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség területileg illetékes felügyelőségéhez a munkálatok megkezdése előtt, abban az esetben, ha

— az építési munka terjedelme az előzetes ütemezés szerint meghaladja a 30 munkanapot és az egyidejűleg foglalkoztatottak száma meghaladja a 20 főt, vagy

— az építési munka terjedelme meghaladja az 500 fő nap mértékét.

Az előzetes értesítés tartalmazza a 2. számú mellékletben foglaltakat.”

A 2.4. pont második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.4. Amennyiben munkahelyét elhagyja kijelöli azt a személyt, aki rendelkezik a 2.2. pontban foglalt feltételekkel és távollétében a munka irányítását végzi, illetve a biztonság érdekében szükséges intézkedéseket megteszi, valamint a kijelölést többiek tudomására hozza.”

Az 5.3. pont első francia bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[Földmunkák végzésekor:]

„— munkagödör esetén 0,25 m és 1,25 m mélység között jelzőkorlátot, 1,25 m-t meghaladó mélységnél védőkorlátot;”

[kell létesíteni.]

A 6.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.3. Az anyagokat csak olyan mennyiségben szabad egymásra helyezni, hogy a rakat állékonysága megfelelő legyen.”

A 8.1. pont a következő rendelkezéssel egészül ki:

„8.1. Nem kell talajmechanikai vizsgálatot végezni abban az esetben, ha a 8.10. pont szerint, a legkedvezőtlenebb (laza, szemcsés) talaj figyelembevételével történő dűcolást, illetve rézsűhajlásokat alkalmazzák.”

A 8.19. pont a következő rendelkezéssel egészül ki:

„8.19. Ettől eltérni abban az esetben szabad, ha a munkárokban emberi munkavégzés nem történik és a tervező az alkalmazott technológia, csőátmérő stb. figyelembevételével a tervekben írja elő a biztonságos munkavégzés feltételeit.”

A 13.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„13.1. Azokon a tetőszerkezeteken, amelyeknek dőlésszöge a 20 fokot meghaladja, de 45 foknál nem nagyobb és magassága a talajszinthez képest eléri a 2 métert, munkát csak akkor szabad végezni, ha az 5.2. pontban meghatározottak szerint védőberendezést és/vagy a munkát végző személy vagy személyek zuhanás elleni védelmét kialakították.”

A 14.2.2. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„14.2.2. Szerkezeti vázlat alapján építhetők termékszabványban meghatározott elemekből készített bakállványok, a 6 méternél nem magasabb létraállványok, valamint a 2000 N/négyzetméter terhelésnél nem nagyobb igénybevételű, 6 méternél nem magasabb fémállványok a csak szabványos elemekből készült állványok.”

A 14.5.1.1. pont második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„14.5.1.1. Az állványpadozatul szolgáló 48 mm vastag pallókat, illetve a deszkatáblákat úgy kell alátámasztásra

helyezni, hogy a pallók a felfekvés külső szélén legalább 150 mm-rel, de legfeljebb 300 mm-rel nyúlhatnak túl.”

A 14.5.1.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„14.5.1.6. Az állványpadozat anyaga teljesen egészséges, kifogástalan minőségű, legalább II. minőségű osztályú, a végein vasalattal ellátott fűrészelt fenyőáru legyen.”

A 14.5.1.7. pont második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„14.5.1.7. Amennyiben a munka jellege vagy az építmény homlokzati alakja ezt nem teszi lehetővé, akkor vagy a belső oldalt is el kell látni védőkorlattal, vagy egyéni védőeszközzel kell biztosítani a védelmet.”

A 14.5.4.—14.5.6.2. pontok hatályukat veszítik.

A 14.5.7.2. pont helyébe „Építési átjárók” szöveg lép.

A 14. fejezet a következő rendelkezésekkel egészül ki:

[Építőipari állványok]

„14.6. Mobil szerelő, guruló állványok

14.6.1. A mobil szerelő, guruló állványok padozatát teljes állványszerűségben egymás felett úgy kell elhelyezni, hogy azok közötti távolság a 2 m-t nem haladhatja meg. A felhajtható ajtók egymás fölé nem eshetnek. A munkaszintek megközelítése csak belülről történhet, kívülről felmászva a munkaszintek megközelítése tilos.

14.6.2. Az állványok összeállítását a szerelési utasításnak megfelelően csak az arra kioktatott személyek végeztetik.”

A 18.2. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„18.2. A bontási munkát csak a 2.1. pont szerinti szakképesítéssel, tapasztalattal és megfelelő gyakorlattal rendelkező személy irányításával szabad végezni.”

A 19.6. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„19.6. A bontott azbeszt tartalmú építési anyagot zárt rendszerben kell a zárt szállítójárműhöz juttatni.”

A 21.8. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„21.8. Amennyiben a szellőztetés, illetve átlevégőztetés nem biztosítható, izolációs (zártrendszerű) légzésvédő készüléket kell használni.”

A 20.18. és a 20.20. pont hatályát veszti

A 22.1. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„22.1. Építési kivitelezési munkák során veszélyes anyagokat és készítményeket csak a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével szabad alkalmazni, illetve felhasználni”

A 22.2—22.8. pontok hatályukat veszítik.

A 23. fejezet rendelkezései hatályukat veszítik.

A szabályzat új 24. fejezettel egészül ki:

„24.

A létrákra vonatkozó követelmények

24.1. Támasztólétra munkavédelmi követelményei

24.1.1. A támasztólétrat elcsúszás ellen biztosítani kell.

24.1.2. A támasztólétra vége legalább 1,0 m-rel nyúljon a kilépőszint fölé, és hossza legfeljebb 6,0 m legyen. Könnyűfém-ből készült (kitolható) támasztólétrat 6,0 m hosszúság felett is lehet használni, ha a gyártó vagy forgalmazó a megfelelőséget tanúsítja vagy tanúsíttatja.

24.1.3. A támasztólétrak fokainak egymástól való távolsága 350 mm-nél nagyobb, a létrapofák belmérete pedig 400 mm-nél kisebb ne legyen.

24.1.4. A támasztólétrán tartósan munkát végezni nem szabad.

24.2. Kétágú létra munkavédelmi követelményei.

24.2.1. A kétágú létrákon — szétcsúszás megakadályozására — mindkét ágon rögzített és az igénybevételnek megfelelően méretezett kötőelemet kell alkalmazni.

24.2.2. A kétágú létra hossza legfeljebb 5,0 m lehet.”*

A szabályzat új 25. fejezettel egészül ki, a következők szerint:

„25.

Minimális egészségügyi létesítési szabályok

25.1. Öltözőhelyiségek

25.1.1. Megfelelő öltözőhelyiségeket kell biztosítani a munkavállalók számára, amennyiben tevékenységüket munka- vagy védőruhában végzik. Az öltözőhelyiség legyen könnyen hozzáférhető, megfelelő méretű, és el kell látni ülőhelyekkel.

25.1.2. Az öltözőhelyiségben biztosítani kell, hogy a munkavállalók saját ruhájukat és személyes holmijukat elzárhassák, illetve szükség esetén munkaruhájukat megszárihassák. Szükség szerint — pl. veszélyes anyagok, nedvesség, erős szennyeződés esetén — biztosítani kell a munka-, védőruházat és saját ruházat elkülönített tárolását.

25.1.3. Biztosítani kell elkülönített öltözőhelyiséget vagy az öltözőhelyiség elkülönített használatát nők és férfiak számára.

25.2. Zuhanyozók és mosdók

25.2.1. Megfelelő számú zuhanyozót kell biztosítani a munkavállalók számára, ha a munka jelege vagy egészségügyi okok indokolják.

Biztosítani kell külön zuhanyozóhelyiséget vagy a zuhanyozóhelyiségek elkülönített használatát nők és férfiak számára.

25.2.2. A zuhanyozóhelyiség mérete és a zuhanyok száma tegye lehetővé a munkavállalók akadálytalan tisztálkodását. A zuhanyt hideg és meleg folyóvízzel kell ellátni.

25.2.3. Ahol nem indokolt a 24.2.1. pontban foglaltak szerint zuhanyozót biztosítani, ott a munkahelyek és öltözőhelyiségek közelében hideg-melegvízes mosdókat kell biztosítani külön vagy elkülönített használattal a nők és férfiak számára.

25.2.4. A zuhanyozó- vagy mosdóhelyiségek és az öltözőhelyiségek között a közvetlen átjárás lehetőségét biztosítani kell.

25.3. Megfelelő számú, mosdóval ellátott WC-t kell biztosítani a munkahelyek öltöző-fürdőhelyiségek közelében. A mellékhelyiségeket vagy azok külön használatát kell biztosítani a nők és a férfiak számára.”

A szabályzat kiegészül e szabályzat mellékletében foglalt 2. számú melléklettel:

Melléklet

„2. számú melléklet

Az előzetes értesítés tartalma

1. Az értesítés elküldésének kelte:
.....
2. Az építkezési helyszín pontos címe:
.....
3. Az építető(k) neve és címe:
.....
4. Az építmény rendeltetése:
.....
5. A felelős tervező(k) neve és címe:
.....
6. A kivitelező(k) neve és címe:
.....
7. Az építési munka irányításáért felelős személy(ek) neve és címe:
.....
8. A kivitelezési munkák megkezdésének tervezett időpontja:
.....
9. A kivitelezési munkák tervezett időtartama:
.....
10. Az építési helyszínen dolgozó személyek becsült maximális száma:
.....
11. Az építési helyszínen tervezett közreműködő (al)vállalkozó(k) és egyéni vállalkozó(k) száma:
.....
12. A már kiválasztott (al)vállalkozók adatai (név, cím, felelős irányító neve és címe):
.....”

* A rendelkezés korábban a 14.5.4.—14.6.2. pontokban voltak meghatározva.

A gazdasági miniszter 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelete

Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

Az e rendelet *mellékleteként* közzétett Emelőgép Biztonsági Szabályzatot hatályba léptetem.

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 33/1994. (XI. 10.) IKM rendelet hatályát veszti.

Dr. Chikán Attila s. k.,
gazdasági miniszter

Melléklet

a 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelethez

Emelőgép Biztonsági Szabályzat

I. Fejezet

1. Általános előírások

1.1. Jelen szabályzat hatálya II., III. és IV. fejezetében foglalt emelőgépekkel végzett tevékenységre, továbbá a teherfelvevő eszközökre terjed ki.

1.2. Nem tartozik a szabályzat hatálya alá a géprendszerbe beépített és csak a gépet kiszolgáló emelőszerkezet, a felvonó, a folyami és tengeri hajókon lévő emelőgép, valamint a földmunkagép, kivéve, ha az emelőgép (daru) üzemmódban működik.

2. Fogalom meghatározások

2.1. Emelőgép

Emelőgép az a szakaszos üzemű gépi vagy kézi (emberi erő) meghajtású szerkezet vagy berendezés, ami közvetle-

nül vagy segédeszközzel terhet emelni vagy süllyeszteni képes, azt a kiindulási helyzetéből az érkezési helyére továbbítja.

2.2. Üzemeltető

Aki az emelőgép tulajdonosa vagy bérlője és az emelőgép üzemeltetését kiszolgáló személyek — emelőgép-kezelő, kötöző — munkáltatója vagy megbízója.

2.3. Gyártó

Emelőgép gyártó (szavatos) az, aki

— az emelőgép tartószerkezetét vagy önálló részegységét (emelőcsörlő, futómacska stb.) gyártja;

— az emelőgépet összeszereli és átadja az üzemben tartónak vagy a forgalmazónak;

— az emelőgép villamos, hidraulikus, illetőleg pneumatikus berendezését összeszereli;

— olyan jellegű átalakítást végez, amely az emelőgép tartószerkezetének, önálló részegységének, villamos, hidraulikus, illetőleg pneumatikus berendezésének biztonságát érintő módosításával jár együtt.

2.4. Emelőgép karbantartó

Aki erre a tevékenységre jogosult, illetőleg akit az üzemeltető ezzel a feladattal megbízott.

2.5. Emelőgép kezelő

Aki az emelőgépet jogosult működtetni, és ezzel a feladattal megbízták.

2.6. Teherkötöző

Aki a teher felerősítésére jogosult, és erre a feladatra megbízták (a továbbiakban: kötöző). A terhet automatikusan megfogó, elegendő és a darukezelő által vezérelt tehermegfogó szerkezet esetén — amennyiben a teher a kezelési helyről jól látható — az emelőgép kezelője egyben a kötöző.

2.7. Emelőgép szakértő

Aki szakirányú szakértői engedéllyel rendelkezik, és a jelen szabályzat szerinti szakértői engedélyhez kötött feladatok ellátására jogosult.

2.8. Emelőgép ügyintéző

Az a személy, akit az emelőgép üzemben tartója, bérelt gép esetén az emelőgép üzemeltetője ezzel a feladattal írásban megbízott, és rendelkezik a szükséges képesítéssel.

2.9. Emelőgép vizsgáló

Aki az emelőgép jelen szabályzat szerinti időszakos vizsgálatának elvégzésére jogosult.

2.10. Üzembentartó

Aki az emelőgép tulajdonosa vagy bérlője, illetve aki az emelőgépet üzemelteti.

2.11. Teherfelvevő eszköz

A gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 21/1998. (IV. 17.) IKIM rendelet szerint.

2.12. Irányító

Az a személy — kijelölt kötöző —, aki az emelőgép kezelő részére a teher emelésével, továbbításával és süllyesztésével kapcsolatos jelzéseket, illetve szóbeli információkat adja, és erre a feladatra az üzemeltetőtől megbíztást kapott.

2.13. Emelőgép szerelő

Aki rendszeresen átszerelhető emelőgépek le- és felszerelésére jogosult, és erre a feladatra megbízták.

2.14. Emelést irányító

Akit az emelőgép üzemeltetésére vonatkozó szabályok ellenőrzésével, a különleges körülmények között végzett emelési műveletek irányításával az üzemeltető — munkáltató — megbíztott.

3. Az üzemeltető kötelezettségei

Az emelőgép üzemeltetője:

3.1. köteles gondoskodni a jelen szabályzatban, a vonatkozó nemzeti szabványokban, valamint az emelőgép dokumentációban foglaltak végrehajtásáról;

3.2. köteles az emelőgép, üzembe helyezéséről, a teherfüggesztő eszközök használatba vételéről, rendeltetésszerű használatáról, biztonságos állapotának megőrzéséről, az időszakos vizsgálatról és a karbantartás szakszerű és rendszeres elvégzéséről gondoskodni;

3.3. az emelőgép a teherfüggesztő eszköz minden, az e szabályzatban, illetőleg a nemzeti szabványok szerinti okmányát az emelőgép, illetőleg a teherfüggesztő eszköz kiselejtezéséig köteles megőrizni különösen:

— az időszakos vizsgálatok eredményeit, dokumentálását,

— a karbantartási munkák, a fődarab-, a kötél-, a horg- és a láncszerék előírás szerinti bizonylatait, tanúsítványait, emelőgép naplót,

— az egyműbizonylatú teherfüggesztő eszközök bizonylatait;

— szerelői nyilatkozatot;

3.4. köteles az emelőgép, a teherfüggesztő eszköz üzemeltetési dokumentációját, nyilvántartását naprakészen vezetni és azokat az emelőgép selejtezéséig megőrizni;

3.5. köteles gondoskodni arról, hogy az emelőgép használati utasítása — az emelőgép kiselejtezéséig — az emelőgép kezelő rendelkezésére álljon;

3.6. az e szabályzatban meghatározott feladatait, felelősségét és az ezzel összefüggő hatáskörét csak írásban ruházhatja át az irányítása alá tartozó megfelelő műszaki képesítésű személy(ek)re (pl. emelőgép ügyintéző), vagy e tevékenységre szakosodott szervezetre, illetőleg emelőgép szakértőre;

3.7. gondoskodik az emelőgép, valamint a teherfüggesztő eszköz rendeltetésszerű használatáról, illetőleg használaton kívül, előírás szerinti tárolásáról;

3.8. köteles az ütemterv szerinti időszakos vizsgálatok és a javítások idejére az emelőgép üzemeltetését felfüggeszteni;

3.9. az időszakos vizsgálatok eredményeit köteles figyelembe venni és a szükséges intézkedéseket megtenni;

3.10. gondoskodik arról, hogy az emelőgép kezelő a vonatkozó jogszabály szerint képezett személy legyen, az emelés irányító és a kötöző a munkájához szükséges ismereteket elsajátítsa;

3.11. az emelőgéppel kapcsolatos üzemeltetői tapasztalatokat és üzembiztonsággal kapcsolatos eseményeket köteles írásban rögzíteni vagy rögzíttetni emelőgép naplóban, valamint e feljegyzéseket megőrizni.

3.12. az emelőgép megfelelő biztonságos állapotáról, ideértve az előző pontokban foglaltakat is — ettől eltérő írásbeli megállapodás hiányában — az emelőgép tulajdonosa köteles gondoskodni.

4. A karbantartó kötelezettségei

Az emelőgép karbantartója köteles:

4.1. az emelőgép eredeti (dokumentáció szerinti) vagy azzal egyenértékű biztonsági állapotát fenntartani. Vita esetén az egyenértékű biztonság megítélésére emelőgép szakértő jogosult;

4.2. a karbantartás vagy a javítás közben, vagy a megbonthatás eredményeként az általa felfedezett, az eddig rejtett olyan hibákról, amelyek az emelőgép biztonságos működését veszélyeztetik, haladéktalanul az üzemeltetőt írásban tájékoztatni;

4.3. a karbantartásra, a javításra olyan alkalmas helyet kijelölni vagy kijelöltetni, amely biztosítja a munka biztonságos végzését;

4.4. az emelőgép dokumentációjába (emelőgép napló, darukönyv) bejegyezni és tanúsítani a javítás utáni vizsgálat, a karbantartás, a javítás, illetve a darun végzett bármilyen tevékenység tényét, illetőleg ha szükségesnek ítéli, akkor a további működés letiltását, vagy a működést korlátozó feltételeket;

4.5. az üzemeltető részére átadni:

— a felhasználásra kerülő alkatrészek, részegységek, anyagok műszaki minőségének bizonylatait,

— az egyműbizonylatú, folyamatosan felhasználható anyagok, részegységek (sodronykötél, acélszerkezeti anyagok, teherviselésben résztvevő kötőelemek stb.) bizonylatainak hiteles másolatait,

— a karbantartással kapcsolatos dokumentumokat;

4.6. a karbantartási tevékenységet megfelelően bizonylatolni, különösen:

- az elvégzett munkákat,
- a munkák időpontját,
- a felhasznált anyagokat,
- a munkát végző(k) nevét,
- az ellenőrzést végző(k) nevét.

5. Személyi feltételek

5.1. Emelőgép kezelő

Emelőgépet önállóan az a személy kezelhet, aki

- 18. életévét betöltötte vagy szakmunkás,
- a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály¹ szerint előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas,
- rendelkezik az emelőgépekre előírt képesítéssel és a helyváltoztatásra is képes emelőgép esetében, ha azt maga vezeti az ahhoz szükséges jogosítvánnyal.

5.2. Emelőgép karbantartó

Emelőgép karbantartását önállóan az a személy végezheti, aki

- a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály¹ szerint előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas,
- szakirányú szakmai képzettséggel (pl. lakatos vagy erősáramú végzettségű szakmunkás bizonyítvánnyal),
- legalább 2 éves szakmai gyakorlattal,
- az általa karbantartott emelőgéphez szükséges kategóriájú emelőgép kezelői jogosítvánnyal rendelkezik, ha az emelőgépet egyedül kezelő távollétében kell javítania.

5.3. Emelőgép szakértő

A jelen szabályzat szerinti emelőgép szakértői tevékenység ellátásával az bízható meg, aki

- az adott emelőgéptípus (fajta) vizsgálatra akkreditált vizsgálólaboratórium vizsgáló munkatársa, vagy
- szakirányú szakértői engedéllyel rendelkezik.

5.4. Emelőgép vizsgáló

A jelen szabályzat szerinti emelőgép vizsgálói tevékenység ellátásával az emelőgép karbantartó (5.2. pont) bízható meg, aki legalább 5 éves emelőgép karbantartói gyakorlattal rendelkezik.

5.5. Emelőgép ügyintéző

A jelen szabályzat szerinti emelőgép ügyintézői tevékenységgel az a személy bízható meg, aki a vonatkozó jogszabály szerinti képesítést megszerezte.

5.6. Kötöző, irányító

A teher felfüggesztését, felerősítését az emelőgép teherfelvevő szerkezetére, illetőleg az emelőgép kezelő irányítását önállóan az a személy végezheti, aki

- 18. életévét betöltötte,
- a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály¹ szerint előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas, és
- a munkájához szükséges szakmai és munkavédelmi ismereteket oktatás keretében, igazolható módon elsajátította.

5.7. Emelőgép szerelő

A rendszeresen átszerelhető emelőgépet az a személy szerelheti fel és le, aki

- a gép-, illetve a működtető energiatípus szerinti (világ-, hidraulika-) szerelő szakmunkás,
- a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály¹ szerint előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas,
- rendelkezik az általa szerelt berendezés kezeléséhez szükséges képesítéssel, kivéve, ha az előírt képesítéssel rendelkező kezelő a szerelésnél jelen van.

6. Munkavédelmi oktatás

6.1. Az emelőgép kezelőjét, a kötözőt és a karbantartót munkavédelmi oktatásban kell részesíteni:

- a munkába állása előtt,
- legalább hat hónapos távollét után.

6.2. Ismétlődő, illetőleg rendkívüli munkavédelmi oktatásban kell részesíteni:

- az emelőgép kezelőjét, a kötözőt és a karbantartót évente legalább egy alkalommal,
- az emelőgép kezelőt, a más — általa korábban még nem kezelt — emelőgéptípus kezelése előtt.

6.3. A munkavédelmi oktatásnak ki kell terjednie a munkahelyek, munkaeszközök, a technológia kockázataira, annak elhárítására és a vonatkozó jogszabályok² betartására.

6.4. Igazolható módon meg kell győződni a munkavédelmi ismeretek elsajátításáról.

7. Emelőgép vizsgálatok

7.1. Az üzembe helyezést megelőző vizsgálatok

7.1.1. Az emelőgép üzembe helyezésének feltétele a munkavédelmi üzembe helyezés.

¹ 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet.

² 25/1988. (XII. 27.) EüM rendelet.

7.1.2. A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele a vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint, az emelőgép telepítésével, összeépítésével kapcsolatos munkavédelmi szempontú vizsgálat megfelelő eredménye.

7.2. Időszakos vizsgálatok

7.2.1. A jelen szabályzat alkalmazásában időszakos vizsgálat — a vonatkozó szabványok szerint — az időszakos biztonsági felülvizsgálat, a szerkezeti vizsgálat és a fővizsgálat is, amelyek elvégzéséről vagy elvégeztetéséről — eltérő megállapodás hiányában — az emelőgép tulajdonosának kell gondoskodni.

7.2.2. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot legalább ötévenként, vagy az emelőgép környezetének megváltozásakor (pl. a kiszolgált technológia megváltozásakor) kell elvégezni, kivéve, ha a gyártó ennél rövidebb gyakoriságot ír elő.

7.2.3. Az időszakos biztonsági felülvizsgálat alkalmával vizsgálni kell, hogy az emelőgép szerkezeti kialakítása, gépészeti és villamos berendezése, valamint az emelőgép biztonsági berendezései megfelelnek-e az üzembe helyezés időpontjában érvényes biztonsági és egészségvédelmi követelményeknek, eredeti funkciójának megfelelően üzemel-e, a környezetének jellemzői azonosak-e a tervezéskor és gyártáskor figyelembe vettekkel.

7.2.4. Az időszakos biztonsági felülvizsgálat során vizsgálni kell az emelőgép korszerűsítésének szükségességét elsősorban a veszélyek csökkentése érdekében.

7.2.5. Meg kell vizsgálni az emelőgép dokumentációjának meglétét, valamint azt, hogy a dokumentáció megfelel-e a tényleges állapotnak.

7.2.6. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a vizsgálatot végzőnek aláírásával kell hitelesíteni.

7.2.7. A szerkezeti, valamint a fővizsgálatok módjára és gyakoriságára az emelőgépre, — fajtára/típusra — vonatkozó nemzeti szabványt vagy a gyártó utasításának rendelkezéseit kell figyelembe venni.

7.2.8. A vizsgálatok elvégzését a vizsgálatokat végzőnek az emelőgép dokumentációján kell rögzítenie, utalva a vizsgálatról készült jegyzőkönyv azonosító jelzésére. A vizsgálatot végzőnek nyilatkoznia kell az emelőgép állapotról.

7.2.9. Teherfelvevő eszközök időszakos vizsgálatáról az üzemeltető köteles gondoskodni.

7.2.9.1. A teherfelvevő eszközök közül a merev teherfelvevők időszakos vizsgálatát a vonatkozó nemzeti szabvány szerinti időközönként és módon kell elvégezni.

7.2.9.2. Az acélsodronykötélből készült teherfelvevők időszakos vizsgálatát, amennyiben a használat során tartósan a névleges terheléssel vannak igénybe véve, legalább negyedévenként, egyéb esetben félévenként kell elvégezni.

7.2.9.2.1. A felülvizsgálat előtt a teherfelvevőket meg kell tisztítani olyan eljárással, amely annak károsodását nem okozza.

7.2.9.2.2. A külsőleg is látható hibákat szemrevételezéssel kell megállapítani. A teherfelvevőket legalább minden harmadik felülvizsgálat során statikai terhelési vizsgálatnak kell alávetni, a névleges terhelés 1,25-szörösével.

7.2.9.2.3. A műanyag teherfelvevő kötelek és hevederek időszakos vizsgálatát a gyártó által előírt gyakorisággal és módon kell elvégezni.

7.2.9.2.4. A vizsgálat eredményét jegyzőkönyvben vagy a teherfelvevő eszköz nyilvántartásában kell rögzíteni, és fel kell tüntetni

- a teherfelvevők azonosító adatait,
- a vizsgálat eredményét,
- a vizsgálat időpontját,
- a vizsgálatot végző személy nevét, beosztását.

7.2.10. Az emelőgép — kivéve az emelőszerkezet — időszakos vizsgálatára emelőgép szakértő jogosult. Az emelőgép fővizsgálatára és szerkezeti vizsgálatára emelőgép ügyintéző, csak a szerkezeti vizsgálatára emelőgép vizsgáló is jogosult.

8. Az üzemeltetésre vonatkozó szabályok

8.1. Általános előírások

8.1.1. Az emelőgépet csak a használati utasításban meghatározott módon és célra szabad használni.

8.1.2. A gépi hajtású emelőgéphez naplót kell rendszeresíteni, és abban a műszakonkénti vizsgálatokat és az esetleges meghibásodásokat és azok elhárításának tényét rögzíteni kell.

8.1.3. Az emelőgépre, illetőleg annak szerkezetére, gépházába, vezetőhelyére csak az azon szolgálatot teljesítő kezelő, ellenőrző és karbantartó személyek mehetnek fel. Tanulóvezető csak felügyelet mellett tartózkodhat az emelőgépen.

8.1.4. Az emelőgépre felmenni vagy arról lejönni csak a gép álló állapotában, annak feljárásra alkalmas helyzetében és csak az erre a célra kialakított úton szabad, kivéve a veszélyhelyzetet.

8.1.5. Az emelőgépen tartózkodni, arra felmenni csak az üzemeltető hozzájárulásával és a kezelő tudtával szabad.

8.1.6. Ha bárki olyan rendellenességet, veszélyes helyzetet észlel, amely az élet- vagy vagyónbiztonságot veszélyezteti, akkor köteles a kezelőnek „Vigyázz! Azonnal állj” jelzést adni. Ezt a kezelő köteles végrehajtani.

8.1.7. Emelőgéppel személyeket emelni csak erre a célra tervezett és tanúsított kiegészítő felszereléssel, illetve az erre az üzemmódra alkalmassá tett emelőgéppel szabad. Az emelés egyéb feltételeit (pl. információs kapcsolat) az üzemeltetőnek kell meghatározni és biztosítani.

8.1.8. A teher megemlése, haladása előtt és alatt a kezelő jelzésére az emelőgép hatókörzetében tartózkodó személy köteles úgy eltávolodni, hogy az emelőgép és az emelt teher őt ne veszélyeztesse, kivéve a színpadi munka esetén.

8.1.9. Emelőgéppel csak függőleges irányú erőhatást szabad közvetlenül kifejteni, kivéve, ha azt más, ettől eltérő üzemmódra a gyártó alkalmassá tette.

8.1.10. Az emelőgép tervezett állékonyságát pótlólagos ellensúllyal növelni TILOS !

8.1.11. A kezelőnek és az irányítónak a terhet, illetőleg a kezelőnek az irányító jelzéseit a tehermozgatás egész folyamata alatt figyelemmel kell kísérnie.

8.1.12. A megemelt terhet csak olyan terület felett szabad vinni, ahol személy(ek) nem tartózkodnak, kivéve a színpadi munkát.

8.1.13. Amennyiben megemelt terhen vagy alatta munkát kell végezni, csak akkor szabad ha a teher tartását biztonságos alátámasztás vagy egyéb szerkezeti megoldás biztosítja (pl. önzáró menetorsó), kivéve a gépjármű szerviz- és a vasúti emelőt, valamint a színpadi tevékenységet.

8.1.14. A véghelyzetek határán minden mozgást úgy kell vezérelni — a sebességet csökkenteni —, hogy a biztonsági véghelyzet határolókapcsoló működtetésére ne legyen szükség.

8.1.15. A kezelőt az emelés megkezdése előtt egyértelműen tájékoztatni kell, hogy kinek a jelzéseit köteles figyelembe venni. Amennyiben szükséges, az irányítással megbízott személy felismerhetőségét karszalaggal, eltérő színű ruházattal vagy eltérő színű fejjvédő sisakkal kell biztosítani.

8.1.16. Ha a teher kötözésével (rakodásával) egynél több személyt bíznak meg, az egyiket közülük meg kell bízni az emelőgép kezelő irányításával.

8.1.17. Ha a kezelő a kezelőhelyről a teher mozgását nem képes követni, akkor annyi irányítót kell biztosítani, amennyi az emelés biztonságos végrehajtásához szükséges.

8.1.18. A kezelőfülkével ellátott emelőgép esetében az üzemeltetőnek biztosítania kell a kezelő biztonságos kimentésének személyi — pl. kiképzett mentőszemély(ek) — és tárgyi (pl. kötélhágcsó, biztonsági hevederzet, mentőkötél) feltételeit, üzemzavar, baleset vagy a kezelő rosszlletének esete.

8.2. Az emelőgép kezelőre vonatkozó előírások

8.2.1. Köteles figyelembe venni az emelőgép naplójába az előző műszak alatt beírt bejegyzéseket és ellenőrizni az esetleges hiányosságok megszüntetését.

8.2.2. Az emelőgép üzembe helyezése előtt köteles meggyőződni arról, hogy annak szerkezetén nem tartózkodik senki.

8.2.3. Minden műszak megkezdése előtt meg kell vizsgálnia az emelőgép biztonságát érintő berendezések hatékonyságát, így különösen:

- a vészleállítót, amely az emelőgép üzemét lekapcsolja;
- figyelmeztető, jelző berendezéseket;
- minden hajtóművet és a köteleket, láncokat;
- a véghelyzet kapcsolókat;
- minden mozgás fékjét;
- a reteszleéseket;

— a teherbírás, illetőleg a kinyúlás jelzőket;

— az emelőgép egyéb biztonsági berendezéseit, amelyek az emelőgép felszereléséhez tartozó eszközökkel megvizsgálhatók;

— valamint a használati utasításban előírt egyéb berendezéseket és védőeszközöket.

Ha hiányosságot vagy rendellenességet tapasztal, azt köteles felettesének jelenteni, valamint az emelőgép naplójába bejegyezni.

8.2.4. Ha olyan hiányosságot vagy rendellenességet tapasztal, amely az emelőgép biztonságos üzemeltetését veszélyezteteti, az emelőgépet csak a hiányosságok vagy rendellenességek megszüntetése után helyezheti üzembe.

8.2.5. Az emelőgépet csak a használati utasításban leírt módon szabad üzembe helyezni.

8.2.6. Köteles minden mozgás megkezdése előtt hangjelzéssel figyelmeztetni az emelőgép hatókörzetében tartózkodókat, ha van az emelőgépen hangjelző készülék.

A hangjelzések a következők legyenek:

— *egy rövid jel:* figyelmeztetés az egyes munkaműveletek megkezdése előtt;

— *két rövid jel:* ha az utasítás nem egyértelmű, vagy a terhet nem lehet biztonságosan mozgatni;

— *folymatos jel:* veszélyhelyzet.

8.2.7. Felelős a kötöző által alkalmazott teherfellevő eszköz helyes megválasztásáért, a függesztés helyes módjáért, a kötöző (rakodó) munkájáért, amennyire azt munkahelyéről megítélheti. Hiba esetén a kötözőt (rakodót) utasítania kell annak azonnali megszüntetésére. Az emelést, illetve a szállítást csak akkor kezdheti meg, ha a felerősítés biztonságos és az emeléssel senkit nem veszélyeztet.

8.2.8. A terhet úgy kell először megmozdítani — emelni vagy süllyeszteni —, hogy az éppen csak elmozduljon eredeti helyzetéből, majd a mozgást meg kell állítania. A terhet tovább emelni, illetve a süllyesztést folytatni csak akkor szabad, ha a felerősítés, az emelőmű fékjének működése rendben van, és a teher további mozgása az emelőgép stabilitását nem veszélyeztet. A színpadi díszletváltozás során az emelés és süllyesztési művelet ez alól kivételt képez.

8.2.9. Nem végezheti az emelést addig, amíg a teher veszélyes körzetét az ott tartózkodó személyek el nem hagyják.

8.2.10. Az irányítótól kapott jelzés vagy utasítás végrehajtását köteles megtagadni, ha az

— ellentétes a jelen szabállyal vagy használati utasítással, és/vagy

— megítélése szerint az balesetet vagy anyagi kárt okozhat.

8.2.11. Nem emelhet meg az emelőgéppel olyan terhet:

— amelyen személy tartózkodik, kivéve: színpadi személyemelések egyedi elbírálás mellett, ha egyébként a szabályzat más pontjaiba nem ütközik;

— amely tömegközéppontja emelés közben veszélyes mértékben eltolódik;

- amely nem tartja meg a saját tömegét;
- amely leerősített;
- amely lefagyott;
- amely beépített, kivéve, ha az emelőgépet erre a célra tervezték és gyártották;
- amelyen más rögzítetlen tárgyak is vannak;
- amelyhez más tárgyakat nekitámasztottak;
- amely a teherfelvevő eszközt rongálja, illetve
- amely tömege meghaladja az emelőgép, illetőleg a teherfelvevő eszköz teherbírását. Ez nem érinti a vonatkozó szabvány szerinti statikai és dinamikai vizsgálatokat.

8.2.12. Ha nem biztos benne, hogy egy tárgyat szabad-e megemelni, akkor köteles az emelőgép üzemeltetőjétől vagy az emelőgép ügyintézőjétől utasítást kérni.

8.2.13. A megemelt terhet csak olyan útvonalon és olyan magasságban szállíthatja, ahol a mozgás során az nem veszélyezteti az élet- és vagyónbiztonságot.

8.2.14. Köteles üzem közben az emelőgép helyes működését figyelemmel kísérni.

8.2.15. Ha olyan rendellenességet vagy hibát észlel, amely veszélyezteti az emelőgép, illetőleg a körülötte dolgozók biztonságát, köteles a terhet azonnal lerakni és az emelőgépet leállítani. A hibát köteles az üzemeltetőnek haladéktalanul jelenteni és az emelőgép naplójába beírni.

8.2.16. Átalakítást nem végezhet az emelőgépen, javítást is csak a használati utasításban előírt mértékig.

8.2.17. Az emelőgépen végzett bármilyen javítási munka közben csak a karbantartást végzők vezetőjétől fogadhat el utasítást az emelőgép kezelésére.

8.2.18. Az emelőgép főkapcsolóját azonnal ki kell kapcsolnia:

- energiaellátás zavara esetén (feszültségkimaradás);
- akkor, ha a vezérlőkapcsolóval a mozgatás nem állítható meg.

8.2.19. Az emelőgép üzemeltetésének befejezésekor, vagy a munkaszünetek megkezdésekor, ha a kezelő az emelőgépet elhagyja, az alábbi intézkedéseket kell megtennie:

— a terhet és a merev teherfelvevő eszközt biztonságosan le kell helyezni;

— az emelőgépet a használati utasításban előírt helyzetbe kell hozni;

— az emelőgép kezelőelemeit kikapcsolt állásba kell helyezni;

— szabadban lévő emelőgépnek a szélterhelésből eredő elindulás vagy elmozdulás ellen védő biztosításokat fel kell helyezni;

— a belső égésű motorral működő (pl. mobil) emelőgép esetén a motort le kell állítani;

— az emelőgépet a használati utasításban üzemszünetre előírt állapotba kell hozni;

— meg kell akadályozni, hogy az emelőgépet illetéktelen személy üzembe helyezhesse.

8.2.20. Villamos üzemű emelőgépet üzemszünet alkalmával le kell választani a hálózatról és a főkapcsolót kikapcsolt helyzetében biztonsági zárral (lakattal) le kell zárni.

Ellenőrizni kell, hogy a leválasztás után feszültség alatt maradó részek (tokozott szekrények, melegítő, fagyásgátló ellenállások, biztonsági világítás) nem okozhatnak-e tüzet. A kezelőhely fűtésének, szellőztetésének elektromos berendezései nem maradhatnak feszültség alatt.

8.3. Teherkötözésre és irányításra vonatkozó előírások

8.3.1. A kötöző feladata a teherfelvevő eszköz helyes kiválasztása és alkalmazása, a terhek biztonságos felerősítése, rögzítése és — amennyiben az üzemeltetőtől eltérően nem rendelkezett — az emelőgép kezelő irányítása jelzésekkel a vonatkozó jogszabály³ szerint.

8.3.2. A kötöző, illetőleg az irányító a teher kötözésekor és az oldásakor, valamint az emelőgép kezelő irányítása, továbbá az emelőgép minden mozgása során helyzetét úgy válassza meg, hogy a terhet állandóan figyelemmel tudja kísérni, illetőleg kapcsolatban (jelzés vagy beszéd) legyen a kezelővel.

8.3.3. Az irányítóknak az emelőgép kezelőt minden esetben irányítani kell:

— olyan terhek kötözésénél, felemelésénél, amelyeket nem önműködő vagy a kezelőhelyről működtetett teherfelvevő eszközökkel vesznek fel;

— olyan mozgások végrehajtásánál, amelyeknél a biztonságos mozgási folyamatot — beleértve a közlekedési viszonyokat — nem lehet a kezelőhelyről minden fázisában áttekinteni;

— a feszültség alatt álló légvezeték vagy munkavezeték meg nem engedett megközelítésének megakadályozására.

8.3.4. A kötöző használat előtt köteles a teherfelvevő eszközöket szemrevételezéssel megvizsgálni, hogy

- azokon van-e egyedi jel;
- a teherpróba a beütemezett jelzés szerint érvényes-e;
- alkalmas-e teher emelésére;
- nem sérült, nem deformálódott.

8.3.5. A teherfelvevő eszközök méretét és elhelyezését úgy kell megválasztani, hogy a kötözőágak egymással bezárt szöge a 120°-ot ne haladja meg.

8.3.6. Ha a teherfelvevő eszköz terhelést viselő ágai (kötél, lánc, rudazat) meghaladják az egymástól mért 15°-os eltérést, akkor az ebből eredő teherbírás csökkenést a következők szerint kell figyelembe venni:

Kötözőágak által bezárt szög két ágon terhelve	Teherbírás (%)
0° — 15°	100
15° — 45°	90
45° — 90°	70
90° — 120°	50

8.3.7. A kötözőágak számát csak addig és csak olyan módon szabad növelni, amíg az ágak ellenőrizhető módon együttesen vesznek részt a teher tartásában és egymást érintve nem keresztezik.

³ 2/1988. (I. 16.) MüM rendelet.

8.3.8. A kötöző két- vagy háromágú kapcsot vagy sarut csak akkor alkalmazhat, ha a tárgy tömegközéppontja a tárgy felfüggesztési helyénél mélyebben helyezkedik el.

8.3.9. Az emelőgép horgára úgy kell felfüggeszteni a terhet, hogy annak tömegközéppontja a horog függőleges tengelyvonalába essék.

8.3.10. A teherfelvevő eszközt csak az emelendő tárgy megfelelő teherbírású részeire szabad felerősíteni.

8.3.11. Ha a teher emelés közben elbillenhet vagy elcsúszhat, olyan teherfelvevő eszközt vagy rögzítési módot kell alkalmazni, amely a terhet emelés közben nemcsak támasztja, hanem szorítja is.

8.3.12. Ha a teher rögzítése csak szorításon alapul, tilos az egymáshoz szoruló felületek közé idegen anyagot tenni.

8.3.13. A teherfelvevő eszközt úgy kell a terhen elhelyezni, hogy az azon emelés közben ne tudjon elmozdulni, elcsúszni, elferdülni, vagy leugrani, és a függesztési pont a teher tömegközéppontja fölött legyen.

8.3.14. A teherfüggesztő eszközt az emelt teher sarkainál, éleinél fellépő megtöréstől megfelelő megoldással (pl. kötélvédő saru alkalmazásával) védeni kell.

8.3.15. Az irányító az emelőgép-kezelőt az emelés és szállítás műveletei alatt egyértelmű jelzésekkel köteles tájékoztatni és irányítani, a vonatkozó jogszabály³ szerint. A karjelzés helyettesíthető megfelelő és megbízható kétoldali rádiókapcsolattal, kötelező visszajelzéssel.

8.3.16. Az irányító a teher megemelésére jelzést csak akkor adhat, ha:

— megítélése szerint a terhet a teherfelvevő eszközre az előírásoknak megfelelően és biztonságosan rögzítették;

— az emelőgép hatókörzetében lévő személyek úgy helyezkedtek el, hogy a teher mozgatása nem veszélyezteti őket.

8.3.17. Ha a teher az emelés pillanatában elferdül, vissza kell eresztetni és a kötést meg kell igazítani.

8.3.18. Tilos a terhet tömeg ráhelyezéssel vagy rákapaszkodással egyensúlyba hozni.

8.3.19. A megemelt teher szállítás közbeni megvezetéséhez használt segédeszköz legyen biztonságos.

8.3.20. A terhet emelés és lehelyezés közben kézzel megfogni és vezetni, — ha indokolt — csak az alább felsoroltak betartásával szabad:

— a tehertől nyújtott kartávolságnyira úgy kell elhelyezkedni, hogy a mozgást semmi ne akadályozza;

— a terhet olyan pontján kell megfogni, hogy a kéz ne sérülhessen meg;

— a terhet vállmagasságig szabad vezetni.

8.3.21. Az irányító köteles gondoskodni a közlekedés leállításáról, ha a szállított teher közlekedési útvonalat keresztesz.

8.3.22. A terhet csak akkor szabad lerakni, ha:

— a terület a teher lerakására előkészített állapotban van és rakodásra alkalmas;

— a terület közlekedés, szállítás vagy egyéb munkavégzés céljára nincs kijelölve;

— a hely teherbírása megfelel a teher tömegének.

8.3.23. A teher felerősítését a teherfelvevő eszköztől csak akkor szabad levenni, ha a teher elmozdulás, megcsúszás, gurulás, billenés, eldőlés stb. ellen megfelelően biztosított és szilárd teherviselő alapon van.

8.3.24. Ha a teherfelvevő eszköz a teher alá nyúlik, akkor a terhet csak alátétekre szabad helyezni a teherfelvevő eszköz kémelése és könnyű eltávolíthatósága érdekében.

8.3.25. A teherfelvevő eszközt úgy kell szállítani és tárolni, hogy az károsodást ne szenvedjen.

8.3.26. Egy horogba egyidejűleg csak annyi kötélhurkot, gyűrűt stb. szabad beakasztani, hogy azok a horog öblébe jól befeküdjenek.

8.3.27. A kötöző köteles a meghibásodott teherfelvevő eszközt a munkából kivonni.

8.3.28. A kötöző köteles a használaton kívüli teherfelvevő eszközöket azok kijelölt tárolási helyére visszavinni, ott szakszerűen lerakni, a hibákat elkülöníteni, a meghibásodást az üzemeltetőnek jelenteni.

8.3.29. Ha a teherfelvevő eszköz tehertartó ágának állandó helyzetét az emelt terhen csak a súrlódás biztosítja, és az megcsúszhat, akkor emelőgerendát kell alkalmazni.

8.3.30. A teherfelvevő eszközöket úgy kell tárolni, hogy védve legyenek a káros behatásoktól (nedvesség, sav, gőz, vegyi anyagok, mechanikai sérülés, megengedhetetlen hőhatás stb.).

8.3.31. A teherfelvevő eszközt csak a gyártója által szavatolt alsó és felső hőmérsékleti határok között szabad használni.

8.3.32. A kötél- vagy a láncágak hosszúságát csomózással, megcsavarással rövidíteni tilos!

8.3.33. Emelőláncként csak erre a célra gyártott láncot szabad használni.

8.3.34. Láncon ideiglenes kötés csak erre a célra tervezett és gyártott szemmel végezhető, lazulás, kiakadás elleni biztosítással.

8.3.35. Láncot törő, illetve ütőeszerű igénybevételnek tilos kiténni!

8.3.36. Négyágas lánc felfüggesztésnél legfeljebb két ág teherbírását szabad figyelembe venni.

8.3.37. Az összetekeredett láncokat használat előtt ki kell egyenesíteni.

8.3.38. Ha a láncot többször a teher köré kell tekerni, akkor a láncszemek nem keresztezhetik egymást.

8.3.39. Láncot tilos teherfelvevő eszközként tovább használni, ha:

— egy láncszem 5%-os nyúlást szenved;

— a láncszemet alkotó anyag átmérőjének a névleges értéke 10%-kal csökkent;

— a láncszem belső nyílása több, mint 10%-kal tágult;

— egy láncszemen deformáció, bevágás vagy repedés látható;

— hiányzik a terhelhetőség jelölése, vagy felismerhetetlenné vált.

8.3.40. Acélsodronyköteleket nem szabad teherfelvevő eszközként használni, ha:

— átmérője a névlegeshez viszonyítva 10% -kal csökkent;

— az acélsodrony kötelet alkotó látható elemi szálak felületén a korrózió maradandó nyomot hagy (vakrozdsda);

— maradó nyomódásos, gyűrődéses, kibomlásos deformációt szenvedett;

— 80 °C-nál nagyobb hőhatás érte;

— egy pászma elszakadt;

— az elemi szálak törése, a kötél bármely szakaszán a megengedett értéket meghaladja.

8.3.41. Műanyag teherfelvevő kötelet és hevedert csak a gyártó használati utasításában meghatározott feltételek között és módon szabad használni.

8.4. Szélsőséges környezeti hatások

8.4.1. Amennyiben erős hóesés, köd vagy más időjárási vagy környezeti hatások miatt a teher vagy a közvetlen környezet a teljes szállítási folyamat alatt már nem figyelhető meg, vagy az irányítási jeleket már nem lehet egyértelműen felismerni, az emelőgép üzemét le kell állítani.

8.4.2. Szabadban üzemelő emelőgépet — ha a gyártó az emelőgép használati utasításában, a gépkönyvben ettől eltérően nem rendelkezik, vagy szerelési technológia alacsonyabb határt nem állapít meg — csak legfeljebb 18 m/s szélsősebesség határig szabad üzemeltetni.

8.4.3. Az üzemi vagy területi szél előrejelzés esetén az emelőgép üzemét úgy kell leállítani, hogy az emelőgép szükséges biztonsági intézkedéseit a megengedett szélsősebesség elérése előtt végre lehessen hajtani.

8.4.4. Szél hatásának is kitett emelőgépeknél biztosítani kell, hogy az üzemszünetben esetleg feltámadó szél mozgató, felborító, károsító hatásával szemben az emelőgép rögzített, illetve védett legyen.

8.5. Közterületek környezetében végzett emelés

8.5.1. Ha az emelőgépet közforgalmi utak, vasúti vágányok, repülési útvonalak és repülőterek, valamint vízi létesítmények vagy útvonalak (közterületek), lakott épületek hatósugarával érintett közelébe telepítik, illetőleg üzemeltetik, akkor a létesítmény tulajdonosának, üzemeltetőjének, kezelőjének előírásait is figyelembe véve — a várható kockázatok csökkentése érdekében — a biztonságos üzemeltetés feltételeit utasításban kell rögzíteni.

8.5.2. A közterületekre kihatóan felállított emelőgép esetén az emelőtechnológiai utasításban rögzíteni kell legalább a következőket:

— az alkalmazásra kijelölt emelőgép típust a felállítási hely pontos megjelölésével,

— az engedélyezett emelési műveleteket,

— az üzemelési terület behatárolását,

— a felállítandó jelzőtáblákat és irányító berendezéseket;

— a pótlólagos biztonsági berendezéseket és intézkedéseket (pl. hajtómű kiiktatás, illetőleg reteszelés),

— forgalomszabályozást, -elterelést,

— védőtető alkalmazását.

8.5.3. Ha indokolt, az emelőgép mozgás területét, kinyúlását úgy kell behatárolni vagy ellenirányban villamosan reteszelni, hogy a közterület veszélyeztetése ki legyen zárva.

8.5.4. 15 m emelőmagasságig az emelőgép munkateret kerettel (fa- vagy acélszerkezet) is behatárolható, ha a munkaterület legalább kétharmada ezen belül van. Az elkerítést a vonatkozó jogszabály³ szerinti színjelöléssel és sötétben megfelelő világítással kell ellátni.

8.6. Erősáramú szabadvezeték közelében végzett emelés

8.6.1. Ha az emelőgépet erősáramú szabadvezeték veszélyes (érintési, átviteli) közelébe telepítik, illetőleg üzemeltetik, akkor a szerkezet feszültség alá kerülését műszaki megoldással kell kizárni. A vonatkozó jogszabályban⁴ foglaltakon túl a telepítés, üzemeltetés megkezdése előtt ki kell kérni a vezeték kezelőjének (áramszolgáltató) írásbeli nyilatkozatát is a feszültség nagyságáról és a biztonsági térközről. Ezt az emelőgépkezelővel írásban is közölni kell. Veszélyes a távolság, ha az nem haladja meg az 5.4.2. pont táblázatának (a) oszlopában foglalt értéket.

8.6.2. Erősáramú szabad vezeték közelében üzemeltetett emelőgépnél a vezetékeket feszültségmentesíteni kell. Ha ez nem lehetséges, akkor a vezeték szakaszt le kell határolni (pl. deszkafalakkal), és a táblázat (b) oszlopában foglalt legkisebb biztonsági távolságokat kell biztosítani:

Feszültség	Biztonsági távolság (m)	
	(a)	(b)
1000 V-ig	2	1
1 kV—110 kV	6	3
110 kV—220 kV	7	4
220 kV—400 kV	8	5

A biztonsági távolságot a legkedvezőtlenebb körülmények (pl. vezeték szél okozta mozgása, teher lengése) között is biztosítani kell.

8.6.3. Amennyiben az emelőgép magassága a 4 métert meghaladja és a vezeték szakasz nem feszültségmentesíthető, nem határolható el (8.6.2. pont), valamint az emelőgép legjobban kinyúló nem forgatható vagy süllyeszthető szerkezeti részei és a vezeték függőleges síkja közötti vízszintes távolság kisebb mint 30 m, illetőleg konzolos emelőgépnél 20 m konzol hossz felett kevesebb, mint a konzol hossza plusz 10 m, az emelési utasításban rögzíteni kell:

— hogy a legkisebb biztonsági távolság határára jelzőőrt kell állítani [8.6.2. pont táblázat (a) oszlop];

— hogy a legkisebb biztonsági távolságot a vezetékkel párhuzamosan meg kell jelölni (pl. karók, jelzőszalag);

⁴ 11/1984. (VII. 22.) IpM rendelet.

— hogy a jelzőrnek minden mozgást le kell állíttatnia, ha az emelőgép, a teher vagy a teherfelvevő eszköz megközelítette a jelzett vonalat;

— a jelzőőr tartózkodási helyét.

A jelzőőrt egyéb feladattal megbízni nem szabad.

8.6.4. Erősáramú szabadvezeték veszélyes közelébe telepített, illetőleg üzemeltetett emelőgép kezelőjével és a kötöző, irányító személyzettel a munkálatok megkezdése előtt a biztonságos munkavégzés feltételeit el kell sajátíttatni, ellenőrizhető módon.

8.6.5. Ha az 8.6.1.—8.6.4. pontok szerinti védőintézkedések ellenére az emelőgép vagy valamelyik része érintkezésbe kerül a feszültség alatt álló erősáramú szabadvezetékkel, akkor az emelőgép-kezelő:

— adjon hangjelzést, amely az ott-tartózkodó személyek figyelmét felhívja a veszélyhelyzetre;

— kísérelje meg az emelőgépet eltávolítani a vezeték-től, vagy kérjen intézkedést a vezeték feszültségmentesítésére;

— csak a biztonsági előírások betartásával hagyja el az emelőgépet úgy, hogy egyszerre ne kerüljön kapcsolatba az emelőgép fém részével, valamint a talajjal.

Ebben az esetben az ott tartózkodó személyek kötelesek a veszélyes teret elhagyni.

8.6.6. A gyengeáramú — távközlési, adatátviteli — vezetékeket az emelőgéppel úgy kell megközelíteni és a közelében munkát végezni, hogy a vezeték ütközés miatt ne károsodjon.

8.7. Egyéb különleges emelési műveletek

8.7.1. A távirányított emelőgépet a kezelő csak akkor kapcsolhatja be, ha az emelőgép hatáskörzetét teljes mértékben át tudja tekinteni.

8.7.2. Távirányított emelőgép kezelője olyan teherfelerősítési munkáknál, ahol egyidejűleg több kötöző szükséges, mint irányító kötöző is tevékenykedhet.

8.7.3. Olyan teherfelerősítési munkáknál, ahol csak egy kötöző szükséges, azt a talajszintről vezérelt emelőgép, illetőleg távirányítóval vezérelt emelőgép kezelője is elvégezheti, amennyiben:

— a teher fel- és levételekor biztonságos munkaállást foglalhat el;

— a teherszállítás lehetővé teszi az emelőgép akadálytalan irányítását;

— a teher vezetése nem szükséges;

— olyan teherfelvevő eszközt alkalmaz, amely a biztonságos teherfelerősítést és levételt biztosítja.

8.7.4. Folyékony izzófémet, izzó salakot, robbanó, illetőleg radioaktív anyagot mozgató emelőgépen két kezelőnek kell a kezelőhelyen tartózkodnia, kivéve, ha az emelőgépet olyan berendezéssel látták el, amely az emelőgép-kezelő rosszullete esetén az emelőgépet leállítja.

8.7.5. Sugárveszélyes térségben csak olyan emelőgépet szabad alkalmazni, amely a emelőgép-kezelőt védi a sugárzás káros hatásától.

8.7.6. Az egymás hatósugarába működő emelőgépek biztonságos üzemeltetésének feltételeit meg kell tervezni és utasításban kell rögzíteni. Az utasításnak ki kell terjednie:

— a telepítésből,

— az üzemeltetésből,

— az együttes üzemeltetésből,

— a környezetből az együttes üzemeltetésre ható veszélyek megakadályozására a várható kockázatok alapján.

Az utasítás tartalmát az érintettekkel ismertetni kell igazolható módon.

9. Az emelőgépek telepítésének és szerelésének általános előírásai

9.1. Az emelőgép villamos berendezése feleljen meg az alkalmazási hely követelményeinek.

9.2. Az emelőgépet a szerelési utasítás szerint kell telepíteni, figyelembe véve a telepítési hely sajátosságait.

9.3. A szerelést megkezdeni akkor szabad, ha:

— az erőfelvevő csatlakozási pontok az előírt módon elkészültek és az erőket felvenni képes állapotban vannak;

— a telepítési hely — szükség szerint talajmechanikai vizsgálatok és számítások alapján igazoltan — alkalmas az emelőgép üzeme és üzemen kívüli állapota közben fellépő erőhatások felvételére.

9.4. A telepítést, szerelést csak az emelőgép szerelési utasítását ismerő, gyakorlott szerelők végezhetik, akik rendelkeznek az előírt képesítéssel (5.7. pont).

9.5. Az emelőgép szereléséről naplót kell vezetni.

9.6. Tilos az emelőgép állékonyságát biztosító súlyok nagyságát és elhelyezését megváltoztatni. Amennyiben a szerelési utasítás a helyszínen előállítandó súlyokat ír elő, biztosítani kell, hogy ezek tömege idővel ne változzon.

9.7. Ha a szerelési utasítás a szabadtéri szerelésre szélsőségségi korlátot ír elő, a szél előjelzését vagy a szél mérését biztosítani kell.

9.8. A szerelést bármi okból megszakítani csak akkor szabad, ha a már összeszerelt géprész állékonysága a szerelés folytatásáig biztosítva van.

9.9. A szereléshez csak az előírt alkatrészek, kötélemek, segédanyagok használhatók.

9.10. Az emelőgép érintésvédelmét, szabadtéri szerelés esetén villámvédelmét a vonatkozó előírások szerint kell elkészíteni, és megfelelőségét mérési jegyzőkönyvvel kell igazolni.

9.11. A villamos berendezést csak szakaszolható és biztosított hálózatról szabad táplálni.

9.12. A felszerelt emelőgépen a szerelőnek ellenőriznie kell:

— hogyan maradt-e a berendezésen befejezetlen szerelési művelet, szerszám, rögzítetlen alkatrész vagy idegen tárgy;

— hogy az állékonyságot biztosító súlyok nagysága, elhelyezése, rögzítettsége megfelelő-e;

— hogy az állékonyságot biztosító támaszok, kikötések megfelelőek-e;

— a hidraulika rendszer feltöltött állapotát;

— a teheremelőmű állapotát, a hajtómű olajfeltöltését, az egyes elemek rögzített és beállított állapotát;

— az emelőkötel állapotát (épség, kenés), végeinek megfelelő rögzítését, helyes vezetését és sorolását;

— valamennyi mozgás irányhűségét, végálláskapcsoló, fék és egyéb biztonsági berendezés működőképességét;

— valamennyi kenési hely kenőanyag-ellátását;

— az előírt biztonsági távolságok, figyelmeztető feliratok, védőkorlátok és elkerítések meglétét.

9.13. A szerelő köteles a szerelés megfelelő és befejezett állapotáról írásban nyilatkozni (pl. szerelési naplóban).

9.14. Az új telepítési helyen felállított emelőgép üzembe helyezése előtt az emelőgép fővizsgálatát el kell végezni.

10. A hidraulikus és pneumatikus emelőgépek kiegészítő előírásai

10.1. Az üzemeltetésre vonatkozó szabályok

10.1.1. A munka megkezdése előtt az emelőgép kezelője köteles ellenőrizni:

— a pneumatikus rendszer, valamint a különböző biztonsági és jelzőberendezések állapotát, sérülés elleni védettséget;

— a tömítettséget, továbbá azon biztonsági és jelzőberendezéseket, amelyeknek állapotát csak működés közben lehet ellenőrizni, az energiaszolgáltató egység — pl. szivattyú, légsűrítő — bekapcsolt állapotában kell vizsgálni;

— a hidraulikus, pneumatikus körbe épített szűrők állapotát, eltömődés-jelzőjüket, valamint azt, hogy a pneumatikus rendszer víztelenítése — illetve téli üzemmódban fagymentesítése — megtörtént-e;

— a munkavégző szervek — munkahenger, hidraulikus, pneumatikus motor — és a vezérlés működését először az emelőszerkezet terheletlen állapotában;

— terhelt állapotban, fokozott gondosság melletti próbameles közben az emelőmű fékjeinek, valamint az emelő-, támasz-, gémtoldal-munkahengerek zárószelepeinek hatásosságát, a hidraulikus, pneumatikus végállás- és mozgáshatárolók működését.

10.1.2. Az emelőgép kezelő funkcióit csak akkor szabad működtetni, ha az energiatárolók — légtartály, hidroakkumulátor — nyomásszintje elérte az előírt értéket, továbbá,

ha egyéb — nem emelőgép — funkciókkal közös hidraulikus, pneumatikus rendszer esetén, az emelőgép leválasztása megtörtént.

10.1.3. Üzemelés közben folyamatosan figyelemmel kell kísérni a rendszer tömítettségét, a biztonsági és jelzőrendszert, valamint a munkavégző közeg állapotáról — nyomás, hőmérséklet — tájékoztató jelzéseket.

10.1.4. Az emelőgép kezelőjének le kell tennie a terhet és az emelőgépet nyugalmi állapotba kell helyeznie, ha

— a biztonságot veszélyeztető mértékű tömítetlenséget tapasztal,

— valamelyik alapvető funkciót ellátó munkahenger — gémemelés, támasz — zárószelepe vagy egyéb biztonsági szerkezet nyilvánvalóan hatástalanná vált,

— indokolatlan mértékben változik a nyomás a rendszerben,

— a munkaközeg túlmelegedett,

— valamely fontos biztonsági jellemzőről tájékoztató jelzőszerv meghibásodott,

— a vezérelt mozgás mellett más mozgás önmagától elindul.

10.2. Karbantartás

10.2.1. A hidraulikus és pneumatikus rendszer gyári paramétereit — átfolyási mennyiség, hőmérséklet, nyomás — befolyásoló bármilyen beállítás, módosítás csak a gyártó utasítása szerint megengedett.

10.2.2. Alkatrészek — részegységek, szelepek — cseréje során elsősorban gyári eredetieket kell alkalmazni. Más gyártmányú alkatrészek cseréje csak akkor megengedett, ha ehhez a gyártó hozzájárult, illetve a biztonság szempontjából fontos paramétereik (pl. nyomásrendszer, átfolyási méretek) és beállítási adataik az eredetivel megegyeznek, vagy annál nyilvánvalóan kedvezőbbek.

10.2.3. Hidraulikus és pneumatikus rendszerek megbontása előtt:

— biztosítani kell, hogy a megbontással esetlegesen megváltozó beállítási adatok visszaállíthatók legyenek;

— a rendszert energiamentesíteni kell a rugóerő-tárolók oldásával, légtartályok, hidroakkumulátorok nyomásmentesítésével;

— gondoskodni kell a megbontás miatt elmozduló géprészek (pl. munkahenger) rögzítéséről az emelt helyzetű részek alaphelyzetbe állításával, szükség esetén biztonságos kitámasztásával.

10.2.4. Karbantartás, javítás során a gyártó által megengedett, illetőleg ajánlott biztonságos technológiát, szerszámokat, műszereket kell használni. A biztonságot befolyásoló munkákat megfelelően nyilván kell tartani.

10.2.5. Gondoskodni kell arról, hogy szennyeződés ne kerüljön a megbontott rendszerbe.

10.2.6. A hidraulikus, pneumatikus rendszer, ezen belül az egyes alkatrészek, szelepek főbb paramétereit befolyásoló állító-elemeket a karbantartás, javítás után illetéktelen beavatkozás ellen biztosítani kell.

11. Az emelőgépek karbantartása

11.1. Az emelőgép műszak előtti karbantartását (gép-ápolását) a kezelője végzi a használati utasításban leírtak és az üzemeltető utasításai szerint.

11.2. A műszak előtti karbantartás az emelőgép azon részeire terjedhet ki, amelyek biztonságosan megközelíthetők. Villamos karbantartást a kezelő nem végezhet.

11.3. A karbantartó köteles munkája megszakítása vagy elvégzése után az emelőgép naplóba beírni a karbantartás eredményét és azt, hogy az emelőgép üzemképes, vagy nem.

11.4 Az emelőgép szerkezetén végzett gépápolási, karbantartási munkák megkezdése előtt az üzemeltető köteles gondoskodni:

- az emelőgép üzemén kívül helyezésétől és akaratlan vagy az illetéktelen bekapcsolás megakadályozásáról;
- a tárgyak leeséséből származó veszélyek elhárításáról, a veszélyes tér lezárásával, elkerítésével, figyelő személy kijelölésével;
- az összeütközés kizárásáról, ha egypályán több emelőgép üzemel.

11.5. A gépápolási, karbantartási munkák megkezdése előtt a meghajtómotort le kell állítani és/vagy a villamos berendezéseket feszültségmentesíteni kell. A hálózati kapcsolót lezárással kell az újrabekapcsolás ellen biztosítani.

11.6. A karbantartó feladata az emelőgépen veszélyes helyen vagy módon elvégezhető karbantartáskor a biztonságos munkavégzés feltételeinek kialakítása (ideiglenes pódium, szerelőállás stb.).

11.7. A karbantartó javításkor, cserekor köteles gyári eredeti vagy azzal egyenértékű alkatrészt cserélni, ennek hiányában csak tervező vagy emelőgép szakértő által előírt és elfogadott cseredarabot használhat fel.

11.8. Biztonsági berendezésen végzett karbantartás, javítás után köteles a karbantartó azt üzemi körülmények között kipróbálni, ellenőrizni.

11.9. Olyan karbantartási, gépápolási munkánál, amelyet csak üzemben lévő emelőgépnél lehet elvégezni, a hajtómotort csak akkor szabad bekapcsolni és/vagy a feszültségmentes állapotot megszüntetni, ha kifogástalan beszéd- és látási kapcsolat van az emelőgép-kezelő és a munkát végzők között. A kapcsolat zavara vagy megszakadása esetén a karbantartási, gépápolási munkát azonnal le kell állítani, és a munkát végzőknek a mozgó részek által veszélyeztetett területet el kell hagyni.

11.10. Az emelőgép szerkezetén tevékenység csak a járdák és a kezelőállások korláttal határolt területén végezhető. Egyéb részeken csak azzal megbízott, a magasban végzett munkáknál biztonsági hevederzettel, zuhanás ellen biztosított módon és helyen (pl. munkaállás, pódium) szabad.

11.11. Az emelőgép szerkezetén végzett gépápolási, karbantartási munkákhoz a szerszámokat és kisebb alkatrészeket úgy kell szállítani, hogy a munkát végző személyt mozgásában ne gátolja (pl. vállra akasztható szerszám táskában).

11.12. A kenőanyagokat és tisztítószerket nem éghető anyagból készült, tömítetten záró edényzetben kell tárolni és szállítani.

11.13. A működtetési próbák megkezdése előtt a munkaterületet az emelőgép hatókörzetében tartózkodó személyek veszélyeztetése ellen biztosítani kell.

11.14. A munkák befejezése után a munkát végzőnek ellenőrizni kell a szerszámok és más rögzítetlen alkatrészek az emelőgép szerkezetéről történő eltávolítását.

11.15. Az emelőgépen végzett gépápolási karbantartási munkák befejezése után az üzemeltető köteles meggyőződni:

- a munkák teljes befejezéséről;
- az emelőgép működőképessé és biztonságos állapotáról;
- arról, hogy a munkában résztvevő személy(ek) az emelőgépet elhagyja.

II. Fejezet

DARUK

1. Hatály

Jelen fejezet hatálya a gépi hajtású darukra és futómacs-kákra (a továbbiakban: daruk) terjed ki.

2. Fogalommeghatározások

2.1. Daru

Olyan szakaszos működésű emelőgép, amely a teherfelvevő eszközével rögzített teher térbeli mozgására alkalmas.

2.2. Futómacska

Olyan szakaszos működésű emelőgép, amely a teherfelvevő eszközével megemelt teher síkbani mozgására alkalmas.

2.3. Darukezelő

Aki a darut jogosult működtetni, és erre a feladatra megbízták.

3. Személyi feltételek

Darut önállóan az a személy kezelhet, aki

- 18. életévét betöltötte, vagy szakmunkás,
- kohászati daru esetén 22. életévét betöltötte, és

— a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály¹ szerint előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas, és

— rendelkezik az előírt képesítéssel.

4. Az üzemeltetésre vonatkozó sajátos szabályok

4.1. Két-főtartós híddarunál a kerékszekrényeken az egyik főtartóról a másikra csak akkor szabad átmenni, ha előzőleg a futómacskát az adott kerékszekrény oldalon ütközőig állították.

4.2. A teher lendületével, lengetésével ütőmunkát végezni csak abban az esetben szabad, ha a darut erre tervezték és ez az üzemmód engedélyezett, valamint a gyártó a használati utasításban ezt az üzemmódot rögzítette.

4.3. A terhet átvinni csak olyan épület felett szabad, amelyben rendeltetésszerűen nem tartózkodnak, továbbá ha az emelést irányító az emelési művelet veszélytelenségéről meggyőződött.

5. Különleges körülmények között végzett emelési műveletek

5.1. Több daruval végzett együttes emelés

5.1.1. Több daruval végzett együttes emelés esetén az üzemeltetőnek emelést irányító vezetőt kell megbíznia, aki utasítási joggal rendelkezik a munkában részt vevő valamennyi személyt illetően.

5.1.2. Együttes emelést végezni csak akkor szabad, ha:

— külön emelési technológiai utasítást adtak ki;

— ha az egy-egy darura eső teher (nyomaték, terhelés) számítás vagy mérés útján ismert a mozgítás teljes folyamata közben;

— a gépek együttműködésére a feltételek biztosítottak (pl. darukezelők közötti információ).

5.1.3. Több daruval együttes emelést végezni csak túlterhelés ellen biztosított, vagy a kezelő állásban tehermérő berendezéssel felszerelt, vagy terhelésmutatóval és jelzővel ellátott darukkal szabad, kivéve a technológiai láncban végzett együttes emelést.

5.1.4. Az együttes emelésre vonatkozó technológiai utasítás legalább az alábbiakat tartalmazza:

— a kijelölt daruk és az alkalmazásuk felállítási módját (pl. kinyúlási hossz szabadon vagy kitámasztással);

— az alkalmazott teherfelvevő eszközöket;

— a daruk felállítási helyét, beméretezett helyszínrajz szerint;

— az elvégzendő munkaműveletek időbeli sorrendjét, mozgást és sebességeket;

— a teher össztömegét és a darukra eső tömegrészeket;

— kötözési pontokat és a teher felerősítésének módját;

— a teher útjának ábrázolását (térben);

— a daruk teherbírását a különböző munkaállásokban;

— a veszélyeket (pl. talajviszonyok, villamos légvezetékek);

— a veszélyes területeket és a szükséges lezárási, elkerítési intézkedéseket;

— pótlólagos biztonsági intézkedéseket;

— a munkavégzéssel kapcsolatos jelzéseket (információ közlés) módját, eszközeit;

— az emelési műveletben részt vevő személyek képesítésére vonatkozó követelményeket, feladataikat, valamint a munkavégzéskor kijelölt helyük meghatározását;

— az együttes emelés irányítójának kijelölését.

5.1.5. A teher tömegét, a statikai teherelosztást az emelésben részt vevő darukra, továbbá a kötözési pontokat a terhen mérlegeléssel vagy számítással kell meghatározni.

5.1.6. A teher felfüggesztési pontjait az emelési technológia készítője, szükség szerint a gyártó, szállító, illetőleg a szerelést végző bevonásával állapítja meg.

5.1.7. Az irányító és a darukezelők, valamint a darukezelők egymás közötti közvetlen és kifogástalan információs kapcsolatát biztosítani kell. Harmadik személyen keresztül a tájékoztatás nem megengedett.

5.1.8. Az információ megszakadása esetén vészjelet kell adni, és a műveletet le kell állítani.

5.1.9. A munkálatok megkezdése előtt az üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a több daruval történő együttes emelésben résztvevők igazolható módon elsajátítsák az emelési technológia tartalmát, valamint a biztonságos munkavégzés egyéb szabályait. Ha szükséges, kis terhekkal próbaemeléseket is kell végezni.

5.1.10. Az együttesen működtetett mobil daruk teherrel való haladása csak vízszintes, sík és megerősített pályán, a legkisebb haladási sebességgel megengedett.

5.1.11. Egyidejűleg kettőnél több daruval végzett emeléskor és statikailag határozatlan teher-felfüggesztésnél kis emelési mozgások után ellenőrizni kell színtezéssel a felfüggesztési pontok előzetesen kiszámított megengedett eltéréseit és méréssel a teherrészek megengedett változásait (darumérleg vagy a daru tehermutató berendezése). A szükséges korrekciókat a daruk egyes mozgásaival kell elvégezni.

5.2. Mobil daruval végzett emelés

5.2.1. Mobil daru felállítása előtt az üzemeltető köteles meggyőződni a talaj teherbíró-képességéről.

5.2.2. A daru támaszai alatt — azok felületi nyomásának csökkentésére — alkalmazott alátétek a gyár által jóváhagyottak, illetve ettől eltérő esetben külön (pl. számítással) ellenőrzöttek legyenek.

5.2.3. A daru üzembe helyezése előtt oldani kell a közlekedési üzemmód alatt szükséges, elmozdulás elleni biztosításokat (pl. támaszgerendák rögzítése, felépítmény elfordulás elleni biztosítása, horogszekrény-rögzítés).

5.2.4. A futómű rugózás reteszelését — az ilyen szerkezettel épített daruknál — a támaszok működtetése előtt üzembe kell helyezni.

5.2.5. A támaszokat a gyár által előírt sorrendben és mértékig kell működtetni, miközben a daru hossz- és keresztdőlése a megengedett mértéket nem haladhatja meg.

5.2.6. A támaszok üzembe helyezésének befejezése után ellenőrizni kell azok szilárd talajfogását; részben vagy teljesen gumikerekeken való támasztásánál a gyártó által előírt abroncsnyomást. Az ellenőrzést automatikus szint-szabályozással felszerelt darukon is el kell végezni.

5.2.7. Ha a daru a támaszok üzemi helyzet-biztosítására külön szerkezettel (pl. biztosító anya, mechanikus retesz, kézi zárószelő) rendelkezik, ezt a daruüzem megkezdése előtt működtetni kell. Kerekeken való támaszkodás esetén a járművet a hatásos rögzítőfékkel, szükség esetén (pl. ferde talajviszonyok) keréktámasszal is biztosítani kell.

5.2.8. A mobil darut úgy kell felállítani, hogy:

— a gyártó által meghatározott kitámasztó eszközök alkalmazásával biztosítsák a daru állékonyágát;

— a darunak az emeléssel ellentétes oldalon kinyúló mozgó szerkezetei vagy nem mozgó részei és épületek, lerakott áru, járművek és egyéb tárgyak között 2 m-es talajszint fölötti magasságig legalább 0,6 m távolság legyen. Ha ez a távolság nem tartható, úgy a daru és a szerkezetek közötti távolságot le kell zárni.

5.2.9. A daruzás megkezdése előtt el kell végezni:

— a daruszerkezet szállítási helyzetében esetlegesen kiiktatott — áthidalt — biztonsági berendezés (pl. horog végállás-határoló) visszakapcsolását;

— nyomatékhatároló — túlterhelés-gátló — üzempésségének ellenőrzését, üzemmód kapcsolójának az adott üzemmódhoz — pl. gémtoldat-üzemmód, asszimétrikus támasz-elrendezés, támaszok nélküli (gumikereken) emelés — történő beállítását, illetve amennyiben ezt a berendezés automatikusan elvégzi, a visszajelző rendszer ellenőrzését;

— túlterhelés-gátló nélküli daruknál mindazon jelző-szerkezetek működtetési ellenőrzését, amelyek a terhelési táblázattal való összehasonlíthatóság szempontjából fontosak (pl. kinyúlás-, gémszög-jelző, terhelésmutató);

— támasz-helyzetjelző berendezéssel felszerelt daruknál e berendezés üzempésségének és jelzésének ellenőrzését;

— külső villamos táplálással is rendelkező mobildaruknak az érintésvédelmi előírások szerint jóváhagyott módon és elemekkel való csatlakoztatását;

— közlekedési üzemmódban (pl. az alváz-középre) át-helyezhető, illetőleg leszerelhető ellensúly daruüzemi helyzetnek megfelelő felszerelését;

— változtatható ellensúly-készlettel rendelkező daruknál az adott üzemmódhoz tartozó súlykészlet felszereltségének és rögzítettségének ellenőrzését.

5.2.10. Emelt teherrel való haladás.

5.2.10.1. Emelt teherrel való haladás (felhúzott támaszokkal) csak abban az esetben alkalmazható, ha:

— ezt az üzemmódot a darugyártó engedélyezi — az ehhez tartozó terhelési táblázat szerint — továbbá, ha az

akkreditált laboratórium vizsgálata erre az üzemmódra is kiterjed;

— a munka megkezdése előtt ellenőrizték az ezen üzemmód szempontjából fontos szerkezeti részek beállítását, állapotát (gumiabroncs-nyomás, futómű, hidraulikus vagy hidropneumatikus rugózás);

— a helyváltoztatás útvonalát előzetesen ellenőrizték a felület teherbírása és a terepviszonyok szempontjából.

5.2.10.2. Lejtőn való haladás esetén — hossz- és keresztirányú lejtőn egyaránt — a terhet a darunak az emelkedő felé eső részén kell felfüggeszteni.

5.2.10.3. Amennyiben a darufelépítmény forgatóműve nincs automatikus fékkel felszerelve, elindulás előtt a rögzítőféket működtetni kell, meggyőződve hatásosságáról.

5.2.10.4. A rugókitámasztó rendszert — az ilyen kialakítású daruknál — elindulás előtt üzembe kell helyezni.

5.2.10.5. Haladás közben a terhet a talajhoz és a daru határolósíkjához lehető legközelebb, a hossz tengelyirányban kell elhelyezni, kivéve a gyártó által megengedett eltérő eseteket.

5.2.10.6. A lehető legkisebb sebességgel kell haladni.

5.2.10.7. Ha a teher adottságai, a felfüggesztési módja, vagy egyéb ok miatt menet közben — gyorsításkor és lassításkor — a teher a biztonságot veszélyeztető mértékben lengésbe jöhet, annak vízszintes kikötéséről (kitámasztásáról) is gondoskodni kell. A biztonságot nem veszélyeztető sebességgel kell haladni.

5.2.10.8. Emelve vontatás (autómentő-üzemmód) csak olyan darunál engedhető meg, amely:

— gyártója szerint erre az üzemmódra alkalmas kialakítású;

— rendelkezik ehhez az üzemmódhoz szükséges speciális teherfelvevő eszközökkel;

— megfelel a vonatkozó közlekedésbiztonsági előírásoknak⁵;

— vizsgálatára az akkreditált laboratórium ellenőrzése kiterjed.

5.2.10.9. A daru használati utasításának az ezen üzemmódra vonatkozó daruüzemi utasításon kívül ki kell terjednie a közlekedés közben alapvető fontosságú szempontokra is (pl. futóművek legnagyobb és legkisebb terhelhetősége, előírt gumiabroncs-nyomás, megengedett vontatmány-tömeg).

5.2.10.10. Az olyan mobildarukkal, amelyeknek emelőművén nincs erre az üzemmódra alkalmas terhelésjelző, csak olyan járművel emelve vontatása engedhető meg, amelyeknek tömeg- és tömegeloszlás adatai ismertek.

5.2.10.11. Ha teheremelő gémszerkezet nincs ellátva akaratlan süllyedés elleni biztosítással (pl. zárószelével), az elmozdulást erre a célra gyártott kiegészítő szerkezettel (pl. mechanikus kitámasztás, kézi zárószelő) kell megakadályozni.

⁵ 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet.

5.2.10.12. Az emelve vontatásra kerülő járművet — annak felfüggesztése mellett — a hosszirányú erők felvételére alkalmas merev kitámasztással is el kell látni.

5.2.10.13. A vontatmány és a daru közötti távolságot úgy kell megválasztani, hogy — az esetleges lengéseket és a kanyarodás közbeni elmozdulást is figyelembe véve — az a lehető legkisebb legyen.

5.2.11. A darukezelő a mobil daru üzeme alatt a kezelőállást (kezelőfülkét) nem hagyhatja el. Olyan mobil daru esetében, ahol a haladómű mozgatásának vezérlése csak külön vezetőfülkéből lehetséges, a darukezelő a kezelőhelyet (kezelőfülkét) csak a daru helyváltztatása céljából hagyhatja el.

5.2.12. A mobil darun a darukezelőn és a megbízott kísérő(kö)n kívül további személyek csak a darukezelő felügyelete mellett, képzés, ellenőrzés céljából tartózkodhatnak.

III. Fejezet

EMELŐBERENDEZÉSEK

1. Hatály

Jelen fejezet hatálya azokra a gépi hajtású emelőberendezésekre terjed ki, amelyek a terhet függőlegesen, a két véghelyzet között és egy meghatározott vonal mentén mozgatják (a továbbiakban: emelőberendezések).

2. Fogalommeghatározások

2.1. Emelő asztal

A terhet függőlegesen vonalú mozgását és közben vízszintes helyzetben való tartását csuklós mechanizmusokkal biztosító emelőberendezés.

2.2. Emelőberendezés kezelő

Aki az emelőberendezést jogosult működtetni, és erre a feladatra megbízták.

2.3. Emelőberendezés szerelő

Aki a rendszeresen átszerelhető emelőberendezések le- és felszerelésére jogosult, és erre a feladatra megbízták.

2.4. Emelőláb

Egyedi teheremelési feladatokra áttelepíthető tartószerkezet, ami emelőberendezéseket vagy annak vonó elemét terelő szerkezetet hordoz.

2.5. Építési személy-, teheremelő

Személy emelésére is alkalmas építési teheremelő.

2.6. Építési teheremelő

Építési helyen használt vezetékek közt mozgó teherfelvevő eszközű emelőberendezés.

2.7. Felrakógép

Raktári, polcrendszert kiszolgáló emelőberendezés.

2.8. Gépi hajtású emelővillás targonca

A vonatkozó szabvány szerint.

2.9. Ideiglenesen személyemelésre használt emelőberendezés

Nem személyemelésre készült, de személyek magasba emelésére ideiglenesen alkalmassá tett emelőberendezés.

2.10. Konténer emelő oszlop

A konténert a sarokelemeinél megfogó négy egységből álló közös vezérlő egységgel rendelkező emelőberendezés.

2.11. Körülkerített emelőterű emelőberendezés

Függőleges vezetékek között mozgó teherfelvevő eszközű emelőberendezés, amely két vagy több technológiai szint között végez anyagmozgatást.

2.12. Mentés

A magasban rekedt személy biztonságos lehozása a tálajszintre.

2.13. Mozgó munkaállvány

Személyek és munkaeszközök magasba emelésére és munkavégzés közbeni megtartása céljára készült emelőberendezés.

2.14. Önmentés

A magasban rekedt személytartó önerőből való elhagyása, biztonságos módon és eszközökkel.

2.15. Parkoló emelő

Parkoló létesítményekben a járműveket a parkoló helyükre szállító emelőberendezés

2.16. Személytartó

A személyemelő személyek befogadására alkalmas teherfelvevő eszköze, amely a biztonságos magasbaemelés és munkavégzést szolgálja.

2.17. Szerviz emelő

A járműiparban használt emelőberendezés, amellyel megemelt jármű alatt személyek dolgoznak.

2.18. Színpadtechnikai emelőberendezés

Színpadok díszleteit, a vasfüggönnyt, világító berendezéseit emelő, esetleg süllyesztő és megtartó emelőberendezések.

2.19. Szintkülönbség kiegyenlítő

Viszonylag kis szintkülönbségeket állítható lejtő segítségével áthidaló gépi szerkezet, amelynek járófelületén közlekedés lehetséges.

2.20. Vasúti emelő

A vasúti járművek gyártó, javító és kerékpár cserélő helyeire telepített emelőberendezés, amely egy vagy több függőleges mozgatóműből áll.

2.21. Vészleeresztés

A személytartó bármely helyzetéből való alaphelyzetbe juttatása üzemzavar esetén abból a célból, hogy a benntartózkodók biztonságosan elhagyhassák azt.

2.22. Villamos emelődob

Villamos hajtású, szakaszos működésű, a teherfelvevő eszközre függesztett teher emelésére és süllyesztésére alkalmas önálló emelőgép.

3. Az üzemeltetésre vonatkozó sajátos szabályok

3.1. Parkoló emelők kezelése

3.1.1. A parkoló emelőt csak olyan személyek kezelhetik, akiket annak kezelésére kioktattak és rendelkeznek indító kulccsal a kezelőgombokhoz.

3.1.2. A telepítési helyen kell hogy legyen olyan személy, akit kioktattak arra az esetre, ha tartós áramkimaradás van, vagy az emelőberendezés meghibásodott stb., hogy a felemelt gépkocsit hogyan lehet kézi erővel, segédenergiával biztonságosan lehelyezni.

3.1.3. A telepítési helyre előírt tűzvédelmi előírásokat be kell tartani.

3.1.4. A felemelt gépkocsikat elmozdulás ellen biztosítani kell.

3.2. Emelőtargoncák kezelése

3.2.1. Ha a vezető nem tartózkodik a targoncán, a tehermegfogó szerkezetnek teljesen leeresztett állapotban kell lennie.

3.2.2. Felemelt villa, illetve emelőszerkezet alatt járni vagy alatta tartózkodni tilos, függetlenül attól, hogy a targonca terhelve van-e vagy sem.

3.2.3. Emelőtargoncákat csak a terhelési diagramjuknak megfelelően szabad terhelni.

3.2.4. Ügyelni kell a tehertartó-szerkezet rögzítésére és a teher tömeg középpontjának központi elhelyezésére.

3.2.5. Emelőtargoncával szállítani vagy terheletlenül haladni csak a tehertartó szerkezet szállítási helyzetében és magasságában szabad.

3.2.6. Az emelőszerkezet előre- és hátrabuktatását terhelt állapotban a legnagyobb elővigyázattal kell végezni. A felemelt teher teljes mértékű előrebillentését még kis sebességgel is kerülni kell.

3.2.7. Homlokvillás emelőtargonca terhelt állapotban lejtőn lefelé csak hátramenetben haladhat.

3.2.8. Csak biztonságosan elhelyezett terhet szabad a targoncával emelni.

3.2.9. Rakodáskor biztosítani kell a villák szabad teher alá állását és kihúzását. Homlokvillás targoncával a rakodást a következő módon kell végrehajtani:

— szállítási helyzetben lévő teherrel meg kell közelíteni a rakodási helyet;

— a terhet függőleges oszlopállásban a rakathalmaz magassága fölé kell emelni, majd így a rakodási helyre kell állni;

— a terhet lassan, óvatosan és pontosan a rakat fölé kell helyezni, majd le kell rakni, vigyázva arra, hogy biztosan felfeküdjék;

— a villát az emelőszerkezet kis mértékű lesüllyesztésével a teher alól fel kell szabadítani;

— lassan hátra kell hajtani és a villát szállítási, alsó helyzetbe kell hozni.

Ha terhet rakományról kell levenni, a műveleteket fordított sorrendben kell végrehajtani.

3.2.10. Ha a kezelő a targoncát elhagyja, gondoskodni kell, hogy illetéktelen személyek a targoncát ne használhassák (pl. az indítókulcsot ki kell venni).

3.2.11. A targoncával más járművet tolni, vontatni és dönteni tilos.

3.2.12. Járműre történő rakodás esetén a járművet elmozdulás ellen rögzíteni kell.

3.3. Különleges körülmények között végzett emelési műveletek

3.3.1. Több emelőberendezéssel végzett együttes emelés

3.3.1.1. Több emelőberendezéssel való együttes emelés csak emelőtechnológiai tervet alapján megengedett.

3.3.1.2. Minden egyes emelőegységénél megfelelő képzésű személyt kell biztosítani, akik rendellenesség esetén leállítják a berendezést. Valamennyi figyelőhelyen a vészleállító megléte szükséges.

3.3.1.3. Több emelőberendezéssel végzett együttes emelés esetén emelésirányítót kell kijelölni.

3.3.2. Személyek emelése

3.3.5.1. Csak olyan térben szabad a személytartóval személyeket magasba emelni, ahol az erősáramú-szabad vezetékre történő ráhaladás kizárt, és a személytartóban lévő kezelőnek szabad manipulációs lehetősége van a kosárral elérendő hely környezetében.

3.3.2.2. Nagyfeszültségű villamos távvezeték közelében, annak 10 méteres sugarán belül tilos az emelőberendezést személyemelésre felhasználni, ha jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik.

3.3.2.3. A személytartóban tartózkodók az irányító és a kezelő, valamint a talajszinten tartózkodók között egyezményes jelzésrendszert kell kialakítani. Ezt minden érintett személlyel el kell sajátítani. A vészjeladás és vészleállítás módját minden érintett személynek ismerni kell.

3.3.2.4. A beszálláskor, még emelkedés előtt a kezelő köteles ellenőrizni, hogy a vezérlőelemekkel az összes mozgás rendben végezhető-e.

3.3.2.5. Személytartóban tartózkodó személyek emelése idején az emelőberendezéssel teheremelés nem végezhető, illetve amíg a személytartót le nem szerelik, a horogszekrényt le kell szerelni.

3.3.2.6. Az emelőberendezés hatósugarában a személytartó alatt személyeknek tartózkodni tilos.

3.3.2.7. A magasba emelt személytartót szerkezethez, épülethez rögzíteni, kikötni tilos.

3.4. Személyek (ön)mentése

3.4.1. Amikor személyeket személytartóban magasba emelnek, a mentésre (önmentésre) előre fel kell készülni, hogy az emelőberendezés meghibásodása esetén a személyeket az elvárási időn belül a talajszintre lehessen hozni.

3.4.2. A mentésre magát az emelőberendezést kell elsősorban alkalmassá tenni, hogy segédenergiával vagy kézi erővel, gravitációval legyen lehetőség a személytartó leengedésére.

3.4.3. Amennyiben biztonságos megoldással nem lehetséges az emelőberendezés kézi működtetése, ott egyéni mentő (önmentő) készüléket kell alkalmazni.

3.4.4. Azoknál a személytartóknál, ahol az önmentő alkalmazása és megléte kötelező, csak olyan személyeket szabad a személytartóval felemelni, akik saját mentésüket (önmentésüket) képesek biztonságosan végrehajtani.

3.4.5. A személytartóból, a magasban elakadást imitálva, az önmentést időszakonként gyakoroltatni kell.

3.4.6. Amikor a személytartóban felemelt helyzetben többen tartózkodnak, csak abban az esetben elégséges egy önmentő készülék, ha azzal mindenki képes egyenként, egymás után bármely helyzetből leereszkedni. Ezek az önmentők alulról, vagy felülről újra felhúzhatók legyenek.

3.4.7. Ellenőrizni kell minden egyes üzem behelyezés-kor, hogy a személytartóban az önmentő készülék ott van-e, és üzemképes-e. Az önmentő készülék mentőkötelet félévenként felül kell vizsgálni, és írásban nyilatkozni kell további felhasználhatóságáról. A mentőkötél hossza tegye lehetővé a talajra érést a személytartó legmagasabb helyzetéből is.

3.4.8. A személytartón előre ki kell jelölni és megkülönböztető színezéssel kell jelezni azt a garantált teherviselő pontot, ahová a mentő (önmentő) eszközöket kell erősíteni.

4. Színpadtechnikai emelőberendezésekre vonatkozó követelmények

4.1. Az emelőberendezések és elemeik tartószerkezetét a vonatkozó szabványsorozat előírásai szerint kell méretezni.

4.2. Az emelőművek egyes elemeinek biztonsági tényezői az alábbiak legyenek:

- kötelek: 10 (a névleges szakítóterhelésre),
- fékek: 1,5 (a megcsúszásra),
- hidraulikus fémcsővek: 3 (az anyagfolyás határa),
- lánchajtások: 5 (a szakítóerőre),
- hidraulikus tömlők: 5 (a szétrobbanási nyomásra),
- egyéb teherviselő gépészeti elem: 8 (az anyagfolyás határára).

4.3. A vasfüggönyt legalább két egymástól független vonóelemmel kell mozgatni úgy, hogy bármelyik elszakadása esetén a vasfüggöny még leengedhető legyen.

4.4. A vasfüggöny és ellensúlya vezetékek között mozogjon.

4.5. A vasfüggöny leeresztésekor figyelmeztető hangjelzésnek kell szólni. A vasfüggöny zárási ideje legfeljebb 30 sec lehet.

4.6. 400 kg-nál nagyobb teherbírású díszlethúzó berendezést gépi hajtással kell ellátni.

4.7. Gépi mozgatású díszlethúzóknak önműködő, zárt rendszerű fékkel legyenek ellátva. A fék állítsa meg a terhet 0,1 m-en belül a legnagyobb terhelés esetén is, és lépjen működésbe, ha a hajtóenergia a terhet emelni nem tudja.

4.8. Minden állandó tömegű ellensúly mozgási terét burkolni kell. A burkolat karbantartás céljából leszerelhető is lehet.

4.9. A díszlettartó merev függesztékek (rudak) legalább hárompontos felfüggesztésűek legyenek. A díszlettartó csatlakozó kapcsait akaratlan kikapcsolódás és kiakadás ellen biztosítani kell.

4.10. Személyek emelésére szolgáló mechanikus emelőberendezés két egymástól független fékkel rendelkezzen. Az egyik fék ne a motortengelyt fékezze.

4.11. Személyek emelésére két egymástól független vonóelemet (kötelet) és függesztéket kell alkalmazni.

4.12. Kétfékes hajtóegység fékei egymástól függetlenül is kipróbálhatók legyenek.

4.13. Súrlódásos kötélhajtást a felvonókra vonatkozó nemzeti szabvány előírásai szerint kell méretezni és kivitelezni.

4.14. Dobra csak egy rétegben csévélődhet fel a kötél. A dob palástja hornyolt legyen. A dobperem 1,5-szörös kötélátmérőnyit nyúljon túl a felcsévélt kötél burkoló hengerén.

4.15. A kötél hosszát úgy kell meghatározni, hogy a teherfelvevő eszköz alsó állásában még két teljes kötélmennet maradjon a dobon a rögzített kötélvég előtt.

4.16. A kötél Dob/kötélátmérő viszony 20, a korong/kötél átmérő viszony 25 (vagy annál nagyobb) legyen.

4.17. A kötél a dobtengely merőlegesétől max. 4°-ot térhet el.

- 4.18. Ékszíjhajtás alkalmazható, ha
- legalább 3 ékszj van;
  - szakadás esetén működésbe lép a védelem;
  - a fék a szíjhatás és a teher között van.

4.19. A mozgó kötelek kiugrását meg kell akadályozni meglazulás esetén is.

4.20. A mozgó géprészeket burkolni kell ott, ahol személyek sérülését okozhatják.

4.21. A ponthúzó és díszlettartók sebessége 1,5 m/s-t, a süllyesztők sebessége 0,8 m/s-t nem haladhatja meg.

4.22. Az emelőberendezések alsó és felső üzemi és biztonsági végállás-kapcsolókkal legyenek ellátva, kivéve a hidraulikus hengert. A biztonsági végállás-kapcsoló legyen ellenőrizhető és működését a kezelőhelyen lámpa jelezze.

4.23. A kezelőszerveket illetéktelen kezelés ellen műszaki megoldással védeni kell.

4.24. Minden emelőberendezésnek legyen leválasztó főkapcsolója. Csoportos emelőké lehet közös.

4.25. A vezérlőhelyről minden mozgás legyen leállítható veszély esetén.

4.26. A működtető szerveket, vészleállítókat véletlen működtetés ellen elhelyezésükkel és kialakításukkal is védeni kell.

4.27. Hidraulikus emelőknél csőtörés esetén sem következhet be zuhanás.

4.28. Hidraulikus emelő és a vasfüggöny süllyedése önsúly hatására is végbemehet a süllyedés vezérléskor, de a sebesség nem nőhet a névleges sebesség 1,3-szorosa fölé.

4.29. Ha a vasfüggöny önsúly hatására nem süllyed, kézi hajtás beépítése is szükséges.

4.30. Kézzel is működtethető gépi hajtás esetén a két működtetési mód kényszerműködtetéssel zárja ki egymást.

4.31. A kézzel működtető elem sima küllő és borda nélküli kerék legyen, a kerék mellett a kiváltott mozgásirányt jelölni kell.

4.32. A kézi mozgató erő 250 N-t nem haladhatja meg.

4.33. Emelőművek nyomatekátvitel kapcsolatában zsu-gorkötés nem lehet.

4.34. A kenési helyeket meg kell jelölni.

4.35. A színpadtechnikai emelőberendezés fő- és szerkezeti vizsgálatát minden évadzárás és évadnyitás között kell végezni, de legalább évente.

5. Egyes emelőberendezés fajtákra vonatkozó szerelési előírások

5.1. Emelőcsörlő

5.1.1. Csörlőt telepíteni csak telepítési terv alapján szabad.

5.1.2. Csörlő telepítésekor az emelőkötelet úgy kell vezetni, hogy az a dobtengely merőlegesétől és a terelőkorong síkjától ne térjen el nagyobb mértékben, mint 1:15.

5.1.3. A csörlő terelőkorongjait csak igazolt teherbírású helyre szabad rögzíteni úgy, hogy az a fellépő erők hatására ne mozduljon el (az üzemi és a próbaterhelésnél).

5.1.4. A csörlő mozgó kötelét nem szabad személyek tartózkodására szolgáló helyen átvezetni.

5.1.5. A csörlő kötelének járószint feletti szakaszát 2 m magasságig el kell keríteni, vagy más módon kell védeni a személyek vagy járművek nekihaladása ellen.

5.1.6. Gondoskodni kell arról, hogy az emelőkötel a dobra szabályosan csévélődjön fel.

5.2. Emelőláb

5.2.1. Az emelőláb felszerelését csak telepítési terv és a hozzá tartozó szerelési utasítás alapján szabad végezni.

5.2.2. A telepítési terv tartalmazza:

- a telepítési hely természetes és műtárgyait;
- a talajmechanikai adatok alapján készítenő alapok, kikötések helyét, kialakítását, a szerelésben közreműködő gépek adatait, helyét;

- az elhelyezésre kerülő gépészeti berendezések (csörlők) helyét, típusát;

- a szükséges energia csatlakoztatás módját és eszközeit;

- a szükséges közmű kiváltásokat, elkerítéseket, működtetési korlátozásokat és a figyelmeztető feliratok, jelek és jelzőeszközök elhelyezését;
- a felszerelésre kerülő géprészek, alkatrészek elhelyezését.

5.2.3. A szerelési utasítás tartalmazza:

- a szereléshez szükséges személyek számát, a szükséges szerszámok, eszközök fajtáját, számát;

- a szerelési fázisok sorrendjét;

- a szerelés közbeni és a végső vizsgálatokat, próbákat.

5.2.4. A szerelést megkezdeni akkor szabad, ha

- a szükséges géprészek, szerszámok, segédanyagok és eszközök a helyszínen vannak;

- a telepítéshez készített helyszíni alapok, kikötések megfelelő teherbírású állapotban vannak;

- rendelkezésre állnak és biztonságosak a szükséges közműcsatlakozások.

5.2.5. A szereléshez csak az előírt anyagokat, kötele-
meket, segédanyagokat szabad használni.

5.3. Mozgó munkaállvány

5.3.1. Felbillenés elleni biztonság

5.3.1.1. A mozgó munkaállvány rendeltetésszerű használat mellett teljes mértékben biztosított kell legyen felbillenés ellen mind terheletlen, mind terhelt állapotban, minden helyzetében és mozgásainál.

5.3.1.2. Ha a mozgó munkaállványt egyenetlen és/vagy csökkent teherhordóképes talajon állítják fel, a berendezés saját hordfelületét úgy kell szükség esetén megnövelni (például járdalapok, pallóterítések vagy más megoldások alkalmazásával), hogy a felbillenés ellen biztosított legyen.

5.3.1.3. Olyan mozgó munkaállványt, amelynél a kinyúlás változtatható, és így az engedélyezett terhelés nagysága a kinyúlás mértékének függvénye, el kell látni a kinyúlás mértékét és a hozzá tartozó terhelést jelző berendezéssel. Ezt úgy kell elhelyezni, hogy a kezelő a kezelőhelyről egyértelműen le tudja olvasni.

5.3.2. Felállítás

5.3.2.1. A rögzítetten felállított mozgó munkaállványt megfelelő számú, megbízható alátámasztási ponttal, kitalpalásokkal kell ellátni. Az olyan kerekeket, amelyek nem rögzíthetők, nem lehet megbízható alátámasztási pontnak tekinteni. Ha az alátámasztó pontok kihajtható, vagy kitolható karok talptányérjai (talptámaszai), akkor ezeket üzemi helyzetben és nyugalmi helyzetben rögzítéssel kell biztosítani.

5.3.2.2. Amennyiben a talptányérokat kézi erőhatással rögzítik, nem szűnhet meg az alátámasztó hatás akaratlan működtetés hatására (pl. kezelőgomb megnyomása, kézi fogantyú átállítása, rugó vagy más hatás következtében).

5.3.2.3. Ha a karok és/vagy a talptányérok rögzítése mechanikus úton történik, akkor az ezeket működtető kezelő elemek illetéktelen személyek által történő működtetését meg kell akadályozni.

5.3.2.4. A mozgatható, önjáró mozgó munkaállvány a felemelt teherrel haladás közben megfelelően biztosított legyen felbillenés ellen, mind teherhordó-képesség, mind a talajfelületi adottság figyelembevételével (pl. engedélyezett területen megfelelő intézkedéssel vagy a haladási sebesség korlátozásával).

5.3.2.5. Az egy irányban mozgatható mozgó munkaállvány a pályán oly módon legyen mozgatható, hogy a mozgás közben a berendezésre külön erők ne adódjanak, a pálya pontos fektetése a mozgó munkaállvány stabilitását biztosítsa.

5.3.2.6. A pálya kivitele és lerögzítése olyan legyen, hogy az ellenálljon az üzemben előforduló erők hatásának. A pályavégeken ütközőket kell felszerelni.

5.3.2.7. Megfelelő intézkedéssel kell megakadályozni (pl. a haladási sebesség korlátozása), hogy a mozgó munkaállvány a végállás-ütközőknek történő haladta után azon átbillenjen. A haladási fékhatást oly módon kell összehangolni, hogy az üzemi fékezés alkalmával a berendezés a felemelt teherrel ne billenjen fel.

5.3.3. A kezelő kilátási lehetősége

5.3.3.1. A kezelő kilátási lehetősége olyan legyen, hogy a munkahelyéről (helyeiről) a teher minden helyzetét beláthassa.

5.3.3.2. A minden irányban szabadon mozgatható mozgó munkaállványnál a kezelőnek a munkahelyéről (munkahelyeiről) olyan kilátással kell rendelkeznie a mozgási tartományra, hogy az esetleges összeütközési lehetőségeket idejében elkerülhesse.

5.3.4. Hozzáférhetőség

Azok az alkatrészek, amelyek rendszeres ellenőrzést igényelnek, veszély nélkül megközelíthetők legyenek.

5.3.5. A személyzet védelme

5.3.5.1. A mozgó munkaállvány kezelő, kiszolgáló munkahelyei és a berendezés egyéb helyei, ahol személyek tartózkodhatnak, biztonságosan elérhetők legyenek.

5.3.5.2. Az 5.3.5.1. pont szerinti helyeket legalább egy méter magas térdtámasszal és lábléccel felszerelt védőkorlattal

kell ellátni. Ha a védőkorlát elmozdítható, akkor úgy kell rögzíteni, hogy a váratlan eltávolítás ne legyen lehetséges.

5.3.5.3. A védőkorlát nem szenvedhet maradandó alakváltozást, a tetszőleges helyen és irányban 700 N-os pontszerű erővel végzett vizsgálat után.

5.3.5.4. Olyan mozgó munkaállványra, amely rakodást végez, a berendezésen dolgozó személyek feje felett méretezett védőtetőt kell felszerelni az esetleg aláhulló tárgyak elleni védelem céljából.

5.3.5.5. A védőtetőnek mindkét irányba ki kell terjednie a mozgó munkaállvány azon részei fölé, ahol személyek tartózkodnak. Ha a kezelő tartózkodási helye állandó, akkor a védőberendezés a hátsó oldalon 10 cm-rel nyúljon túl, vagy egy függőleges összekötőt kell elhelyezni a személy mindkét oldalán a védőtető és a korlát között.

5.3.5.6. A védőtető lefelé 10 cm-nél nagyobb mértékben nem deformálódhat, ha arra olyan tömeg esik, amely a mozgó munkaállvány névleges teherbírásának a fele és az esési magassága a berendezés emelési magasságának a felével egyenlő.

5.3.5.7. A védőtetőt úgy kell kialakítani, hogy a kezelő a munkáját megfelelő védelem mellett tudja elvégezni, de egyben megfelelő kilátást és helyet kell biztosítani ahhoz, hogy a munkájával kapcsolatos tevékenységeket biztonságosan és akadálytalanul el tudja végezni.

5.4. Ideiglenesen személyemelésre használt emelőberendezések

5.4.1. A horogszerkezetre felfüggesztett személytartóval üzemelő emelőberendezés emelőkötelét személyemelés előtt felül kell vizsgálni és a vizsgáló személynek írásban kell nyilatkoznia annak megfelelőségéről.

5.4.2. A személyemelésre ideiglenesen felhasznált emelőberendezésnek munkabiztonsági szempontból kifogástalannak és üzemképesnek kell lennie, hibás géppel személyemelést megkezdeni nem szabad.

5.4.3. Villamos hegesztési munkálatokat a személyemelő berendezésből csak akkor szabad végezni, ha:

— a személyemelő felfüggesztése szigetelt, vagy

— olyan mértékű elektromos ellenállású, elektromosan vezető kapcsolat áll fenn külön a villamos hegesztő készüléken a személyemelő és a munkadarab csatlakozókapcsa között, amely áramütést nem okozhat.

5.4.4. Silóberendezéseken motorral hajtott csörlők alkalmazásakor a silónyíláson történő áthaladásnál csak kézi hajtás alkalmazható a személyemelő eszközök mozgatásához. A kézi üzemmódot akkor kell bekapcsolni, amikor a személyemelő eszköz kb. 2,0 m-rel a nyílás alatt helyezkedik el, a kézi üzemmód alkalmazásáért a kezelőszemély felelős.

5.4.5. Gémszerkezetre függesztett személytartót csak a kijelölt személyek szerelhetnek fel a gémfekre. A szerelés olyan legyen, hogy a véletlen kilazulás kizárt legyen.

5.4.6. Minden esetben, amikor a személytartót az emelőberendezéssel összekapcsolják, az összes előírt ellenőrzőműveletet és vizsgálatot el kell végezni, és annak eredményét az emelőberendezés naplójában írásban kell rögzíteni.

5.4.7. Tilos a személytartóra létrát, dobogót, pódiumot, kilépőt, egyéb magasztó, szélesítő járdát, segédeszközt felszerelni, vagy azon felmászni.

5.4.8. Az emelőberendezés telepítésével kell kizárni annak lehetőségét, hogy a személytartó olyan irányú mozgást végezhesen, amellyel veszélyes térbe kerülhet, vagy a veszélyeztetést kell megszüntetni.

5.4.9. A személytartók leszerelése után az emelőberendezést vissza kell állítani teheremelő üzemmódba. Minden ehhez előírt műveletet ellenőrizni kell.

IV. Fejezet

EMELŐSZERKEZETEK

1. Hatály

Jelen fejezet hatálya a kézi hajtású darukra és futómacs-kákra továbbá emelőszerkezetekre (a továbbiakban: emelőszerkezet) terjed ki.

2. Fogalom meghatározások

2.1. Emelőszerkezet

Olyan szakaszosan és kézi erővel működtetett emelőgép, amely a teher vagy személy térbeli mozgatására alkalmas.

Egyéb emelőszerkezetek az olyan emelőeszközök, amelyek lényeges szerelés nélkül tetszőleges helyen felhasználhatók.

2.2. Emelőszerkezet kezelő

Aki az emelőszerkezetet jogosult működtetni, és erre a feladatra megbízták.

3. Személyi feltételek

3.1. Emelőszerkezetet önállóan az a személy kezelhet, aki — 18. életévét betöltötte, vagy szakmunkás; — a munkavégzés helyszínén igazolható módon rendelkezik a biztonságos kezeléshez szükséges ismeretekkel.

3.2. Az emelőszerkezetek időszakos vizsgálatát emelőgép ügyintéző végezheti.

4. Oktatás, képzés, vizsgáztatás

4.1. A kézi hajtású daru kezelői igazolvány legalább 5 órás elméleti és 3 órás gyakorlati követelményeket magában foglaló tanfolyam sikeres elvégzése (vizsga) után adható ki.

4.2. Az egyéb emelőszerkezetek kezelői részére a szakmai és munkavédelmi ismeretek elsajátítását munkavédelmi oktatás keretében az üzemeltető köteles biztosítani.

4.3. A kézi hajtású darukezelői igazolvány egyúttal a teher felerősítésére — kötözésére — is jogosít.

5. Munkavégzésre vonatkozó előírások egyéb emelőszerkezetekre

5.1. Biztosítani kell, hogy a felemelt teher alatt, valamint a veszélyeztetett területen emelés és leeresztés közben senki ne tartózkodjon.

5.2. A teher emelését úgy kell végezni, hogy a teher más tárgyhoz ne ütközzék.

5.3. Emelésre csak fémből vagy azzal szilárdság szempontjából egyenértékű anyagból készült olyan csigasort szabad használni, amely a kívánt terhelésnek megfelel és a teherbírás azon jól láthatóan fel van tüntetve.

5.4. A csigasor kialakítása olyan legyen, hogy a kötél oldalt ne ugorhasson ki. Ha a csigasor olyan kivitelű, hogy a kötelet csak egy biztosító lap elmozdítása után lehet a tárcsára helyezni, azt a lapot elfordulás-gátló csappal kell biztosítani.

5.5. Csigasornál a kötélvezetést biztosítani kell.

5.6. A csigasort sodronykötéssel vagy bilinccsel kell rögzíteni. Lágyszalaggal a csigasort felerősíteni nem szabad.

5.7. Csak olyan differenciál csigasorokat szabad használni, amelyeknél a húzókötel kiugrás ellen biztosítva van, és a teher süllyesztése is csak a húzókötel működtetésével történhet. Differenciál csigasoroknál a kézi húzókötelet úgy kell biztosítani, hogy a kézből való kiugrás esetén a teher ne zuhanhasson le.

5.8. A húzólánc vagy a kötél a kezelőszintről könnyen elérhető legyen. Végtelen lánc vagy kötél esetén a húzóelem alsó vége a kezelőszinttől 50 cm-nél magasabban nem lehet.

5.9. A csörlőt az erőhatások figyelembevételével elmozdulás ellen biztosítani kell.

5.10. A csörlőkre az emelőkötelet a talajhoz képest 30°-os vagy ennél kisebb szög alatt kell vezetni, a 30°-nál meredekebb kötélvezetésnél méretezett lekötést kell alkalmazni.

5.11. Ha a csörlőt nem lehet megbízhatóan a talajhoz vagy az alaphoz rögzíteni, azt a felemelkedés ellen leterheléssel, az elcsúszás ellen lecövekeléssel vagy hátrakötéssel kell biztosítani. A számítás szerint szükséges leterhelő súlyokat úgy kell elhelyezni és rögzíteni, hogy azok ne mozdulhassanak el.

5.12. A csörlővel történő emelésnél az emelőkötel vezetése, illetve terhelése csak erre a célra szolgáló biztonságosan rögzített terelőelemekkel végezhető.

5.13. A kézi hajtású csörlőknél a tehernek emelése és leeresztése közben egyaránt meg kell állnia, ha a hajtókart elengedik. A teher leeresztés, ha a sebesség korlátozó berendezés és kiiktatható forgatókar nincsen, csak a hajtókar visszaforgatásával történhet.

5.14. A forgattyús csörlőknél a kézi hajtókar visszacsapódását meg kell akadályozni. Amennyiben a visszacsapó-

dást megakadályozó szerkezet nem önműködő, úgy a kezelőnek kell a munka megkezdése előtt azt beállítani.

5.15. Az emelőt csak függőleges emelésre és hibátlan kilincszárral, vagy azzal egyenértékű biztonságot nyújtó szerkezettel szabad használni.

5.16. Az emelőt a terhelésnek megfelelő szilárdságú alaplapon úgy kell elhelyezni, hogy az emeléskor ne mozdulhasson vagy billenessen el.

5.17. Az emelés megkezdésekor ellenőrizni kell a teher biztonságos elhelyezkedését az emelő tartószerkezetén.

5.18. Az emelő működtetésekor az emelt terhet figyelni kell. Süllyesztéskor a teher vagy az emelő mozgó alkatrészei alól minden tárgyat el kell távolítani.

5.19. A megemelt teherre fellépni, azon tartózkodni, munkát végezni csak akkor szabad, ha biztosított:

- hogy a teher ennek hatására nem billenhet, csúszhat el;
- a biztonságos fel- és lelépés.

5.20. Emelés-süllyesztés közben a terhen tartózkodni tilos!

5.21. Az emelt terhen végzett szereléskor biztosítani kell, hogy az alkatrészek, részegységek eltávolításával vagy felszerelésével a teher megoszlása ne változzon olyan mértékben, amely veszélyeztetheti annak stabilitását.

5.22. Több emelővel történő emelésnél ellenőrizni kell a teher súlyeloszlását az egyes emelési pontokon.

5.23. Ha a teher emeléskor csak részben válik el a talajtól, akkor a teher talajon maradó részét elmozdulás ellen biztosítani kell.

5.24. Szabadtéren emelt teher esetén a szélhatástól várható veszélyre is figyelemmel kell lenni.

5.25. Az emelők támasztó elemeinek magasságát csak az emelő tartozékát képező magasítóval szabad növelni.

Az igazságügy-miniszter 10/1999. (VIII. 4.) IM rendelete

a közjegyzői állások számáról és a közjegyzők székhelyéről szóló 15/1991. (XI. 26.) IM rendelet módosításáról

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 12. §-ának (3) bekezdésében és 16. §-ának (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A közjegyzői állások számáról és a közjegyzők székhelyéről szóló 15/1991. (XI. 26.) IM rendelet (a továbbiak-

ban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Magyar Köztársaságban 245 közjegyző működik.”

2. §

Az R. melléklete I. Részének Budapest székhelyen rendszeresített közjegyzői körzetek és állások címe 5., 14. és 17. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Budapest székhelyen rendszeresített közjegyzői körzetek és állások

Körzet	Körzet	A hagyatéki eljárásban irányadó havi beosztás)
„5.	V.	1. sz. közjegyző január, április, július, október 2. sz. közjegyző február, május, augusztus, november 3. sz. közjegyző március, június, szeptember, december”
„14.	XIV.	1. sz. közjegyző január, május, szeptember 2. sz. közjegyző február, június, október 3. sz. közjegyző március, július, november 4. sz. közjegyző április, augusztus, december”
„17.	XVII.	1. sz. közjegyző január, március, május, július, szeptember, november 2. sz. közjegyző február, április, június, augusztus, október, december”

3. §

Az R. melléklete II. Részének Veszprém megye cím 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Székhely, illetékességterület)	Körzet	A hagyatéki eljárásban irányadó havi beosztás)
<i>Veszprém megye)</i>		
„2. Pápa városi bíróság	1. sz. közjegyző 2. sz. közjegyző	január, március, május, július, szeptember, november február, április, június, augusztus, október, december”

4. §

(1) Az R. melléklete IV. Részének Baranya megye cím 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Székhely, illetékességterület)</i>	<i>Körszet</i>	<i>A hagyatéki eljárásban irányadó havi beosztás</i>
	<i>Baranya megye)</i>	
„3. Pécs városi bíróság	1. sz. közjegyző	január, július
	2. sz. közjegyző	február, augusztus
	3. sz. közjegyző	március, szeptember
	4. sz. közjegyző	április, október
	5. sz. közjegyző	május, november
	6. sz. közjegyző	június, december”

(2) Az R. melléklete IV. Részének Fejér megye cím 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Székhely, illetékességterület)</i>	<i>Körszet</i>	<i>A hagyatéki eljárásban irányadó havi beosztás</i>
	<i>Fejér megye)</i>	
„4. Székesfehérvár városi bíróság	1. sz. közjegyző	január, május, szeptember
	2. sz. közjegyző	február, június, október
	3. sz. közjegyző	március, július, november
	4. sz. közjegyző	április, augusztus, december”

5. §

(1) Az R. melléklete V. Részének Bács-Kiskun megye cím 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Székhely, illetékességterület)</i>	<i>Körszet</i>	<i>A hagyatéki eljárásban irányadó havi beosztás</i>
	<i>Bács-Kiskun megye)</i>	
„3. Kecskemét városi bíróság	1. sz. közjegyző	január, május, szeptember
	2. sz. közjegyző	február, június, október
	3. sz. közjegyző	március, július, november
	4. sz. közjegyző	április, augusztus, december”

(2) Az R. melléklete V. Részének Békés megye cím 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Székhely, illetékességterület)</i>	<i>Körszet</i>	<i>A hagyatéki eljárásban irányadó havi beosztás</i>
	<i>Békés megye)</i>	
„3. Békéscsaba városi bíróság	1. sz. közjegyző	január, április, július, október
	2. sz. közjegyző	február, május, augusztus, november
	3. sz. közjegyző	március, június, szeptember, december”

6. §

(1) Ez a rendelet — a 4. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel — a kihirdetését követő 2. hónap 1. napján lép hatályba. E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a közjegyzői állások számáról és a közjegyzők székhelyéről szóló 15/1991. (XI. 26.) IM rendelet módosításáról szóló 18/1998. (XI. 6.) IM rendelet 1. §-a és 2. §-ának 5., 14. és 17. pontja.

(2) A 4. § (1) bekezdése 2000. január 1-jén lép hatályba.

(3) Az új közjegyzői székhelyek és állások létesítésével érintett, működő közjegyzők kinevezési okiratát a rendeletben írtak szerint módosítani kell.

Dr. Dávid Ibolya s. k.,
igazságügy-miniszter

A közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter 22/1999. (VIII. 4.) KHVM rendelete

**az egyes hírközlési és informatikai termékek
megfelelőségét vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító
szervezetek kijelölésének részletes szabályairól**

A távközlésről szóló — többször módosított — 1992. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Tt.) 19/A. §-ának (2) bekezdésében, valamint a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 56. §-ában kapott felhatalmazás alapján a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: R.) foglaltaknak megfelelően, figyelemmel a frekvenciagazdálkodásról szóló — többször módosított — 1993. évi LXII. törvény 3. §-a (3) bekezdésének *g)* és *i)* pontjára, a postáról szóló — többször módosított — 1992. évi XLV. törvény 12. §-ának (2) bekezdésére, a laboratóriumok, a tanúsító és az ellen-

őrző szervezetek akkreditálásáról szóló 1995. évi XXIX. törvény 27. §-ának (4) bekezdésére, valamint az egyes távközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló 48/1997. (III. 14.) Korm. rendelet 4. §-a (1) bekezdésének *d*) pontjára, a hírközlési és informatikai termékek, továbbá a nagyfrekvenciás villamos berendezések, valamint a nagyfrekvenciás jelet vagy mellékhatást keltő berendezések megfelelőségét vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezetek kijelöléséről a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: kijelölő) feladat- és hatáskörébe utalt szakágazatok vonatkozásában az egyes termékek megfelelőségét vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezetek kijelölésére.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) hírközlési és informatikai termék:

aa) a postai és távközlési* szolgáltatás,

ab) a hálózat és

ac) a berendezés;

b) kijelölt vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezet: olyan szervezet, amely — egyes hírközlési és informatikai termékek, továbbá a nagyfrekvenciás villamos berendezések, valamint a nagyfrekvenciás jelet vagy mellékhatást keltő berendezések külön jogszabályban és e paragrafus *ac)* pontjában meghatározott körének — értékelésére jogosult az *aa)*, *ab)*, *ac)* alpontonként is külön-külön vagy együttesen is a kijelölésben foglaltak szerint;

c) megfelelőségi vizsgálat: a megfelelőség értékelése vizsgálat (MSZ 271.);

d) megfelelőség ellenőrzése: a megfelelőség értékelése a rá vonatkozó jellemzők mérésével, megfigyelésével, összehasonlítással;

e) tanúsítás: olyan eljárás, amely alapján egy független, hatósági jogosítványokkal nem rendelkező gazdálkodó szervezet írásban igazolja, hogy a termék, az eljárás vagy a szolgáltatás (a továbbiakban: termék) az előírt követelményeknek megfelel;

f) audit: eljárás, amelynek keretében az arra feljogosított szervezet meggyőződik arról, hogy a kijelölést kérő az általa előterjesztett és végezni kívánt tevékenységnek megfelel-e;

g) megfelelőségi tanúsítvány: a tanúsítási rendszer szabályai szerint kibocsátott dokumentum, amely igazolja, hogy a termék megfelel a meghatározott szabványnak (MSZ 271);

* Tt. Melléklet 25. pont.

h) tanúsítási megfelelőségi jel: a tanúsítási rendszer szabályai szerint kibocsátott vagy alkalmazott olyan védett jel, amely igazolja, hogy a szabályszerűen azonosított termék megfelel az adott szabványnak vagy egyéb mértékadó előírásnak;

i) mértékadó előírás: olyan gyűjtőfogalom, amely magában foglalja a jogszabályokat, szabványokat, műszaki előírásokat, irányelveket és szabályzatokat (MSZ 271/3.1.).

A kijelölési eljárás megkezdése

3. §

(1) A kijelölő a feladat- és hatáskörébe utalt, jogszabályban előírt vizsgálati vagy ellenőrzési, illetőleg tanúsítási tevékenységre szóló kijelölést a kijelölést kérő (a továbbiakban: kérelmező) kérelme alapján adja meg.

(2) A kérelmet a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumban (a továbbiakban: KHVM) működő Kijelölési Bizottsághoz (a továbbiakban: bizottság) kell benyújtani.

(3) A bizottság tagjait a kijelölő határozza meg. A bizottság vezetőjének és tagjainak megbízása öt évre szól.

(4) A bizottság működési rendjét maga alakítja ki.

(5) Abban az esetben, ha a kijelölés más miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó tevékenységet is érint, a bizottság a bizottság vezetőjének írásos felkérésére kiegészül az adott minisztérium képviselőjével mint ideiglenes taggal.

(6) A bizottságban a Nemzeti Akkreditáló Testület (a továbbiakban: NAT) és a Magyar Szabványügyi Testület egy-egy taggal jogosult képviseltetni magát.

(7) A kijelölési eljárásban nem vehet részt olyan személy, aki a kérelmező tulajdonosa, a kérelmező választott testületeiben tisztséget visel, és a kérelmezőnél vezető beosztást tölt be.

4. §

(1) A kijelölő a bizottság javaslata alapján — mérlegelve az abban foglaltakat — hozza meg döntését.

(2) A kijelölésre, illetőleg annak megszüntetésére vonatkozó eljárásra az államigazgatási eljárásról szóló 1957. évi IV. törvény szabályait kell alkalmazni.

A kijelölést kérővel szembeni általános követelmények

5. §

(1) A kijelölési kérelmet a rendelet 1. számú mellékletében foglalt nyomtatványon, az R. által megjelölt melléletek csatolásával kell benyújtani.

(2) A kérelmezőnek a kérelem tárgyára vonatkozóan igazolnia kell — az R. 4. §-a és e rendelet 6—10. §-aiban foglalt követelmények alapján — a műszaki megfelelőséget. A megfelelőség igazolása a NAT minősítő jegyzőkönyvével történik.

(3) Amennyiben a kérelmező a kijelölési kérelem tárgyát képező tevékenységek egy részére vagy egészére érvényes akkreditálási okirattal rendelkezik, az akkreditált területen a NAT a műszaki megfelelőséget igazoló jegyzőkönyvet az akkreditálási okirat alapján adja ki.

(4) Ha a kérelmező egyes tevékenységek elvégzését alvállalkozásba kívánja adni, az auditáló csoport az alvállalkozók személyi, szakmai és tárgyi feltételeinek meglétét a kérelmezőével azonos módon vizsgálja.

(5) Vizsgálati és ellenőrzési eredmények kiértékelésével és a megfelelőség tanúsításával kapcsolatos tevékenység alvállalkozásba nem adható.

6. §

(1) A NAT által kijelölt szakértő csoport (a továbbiakban: auditáló csoport) a minősítő jegyzőkönyv elkészítése során a kijelölés tárgyát alkotó tevékenységgel, illetve tevékenységekkel kapcsolatban vizsgálja, hogy a kérelmező rendelkezik-e a szükséges személyi, szakmai és tárgyi feltételekkel.

(2) Az auditáló csoport eljárása során különösen vizsgálja:

- a) a kérelmező szervezeti felépítését, működési és eljárási szabályait, általános üzleti feltételeit;
- b) a vezetők és a személyzet szakmai képzettségét, gyakorlati felkészültségét, a felelősségvisselélés rendjét;
- c) a kérelmező függetlenségét gyártó, importáló és forgalmazó gazdálkodó szervezettől;
- d) működő minőségbiztosítási rendszer meglétét.

A vizsgálatra kijelölést kérő szervezetekkel szembeni különös követelmények

7. §

A kérelmezőnek — az MSZ EN 45000 szabványsorozatban rögzített követelmények teljesítésén túlmenően — rendelkeznie kell a kijelölés területére vonatkozó mértékadó előírásokban meghatározott

- a) vizsgálóhelyiségekkel és vizsgálóterekkel;
- b) vizsgáló-, mérő- és igénybevételi berendezésekkel;
- c) eszközökkel és segédanyagokkal;
- d) a vizsgálathoz a kijelölést kérő által feljogosított, megfelelő képzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyzettel.

8. §

A kérelmezőnek az adott hírközlési és informatikai termék, továbbá a nagyfrekvenciás villamos berendezések, valamint a nagyfrekvenciás jelet vagy mellékhatást keltő berendezések vizsgálatához a vonatkozó mértékadó előírások (szabványok) szerinti valamennyi vizsgálat elvégzésére felkészültnek kell lennie.

Az ellenőrzésre kijelölést kérő szervezetekkel szembeni különös követelmények

9. §

(1) Az ellenőrző szervezetnek rendelkeznie kell a 7—8. §-okban meghatározott feltételekkel.

(2) Az ellenőrző szervezetnél a kijelölés szakmai területén a kérelmező által ellenőrzésre feljogosított — a vizsgálat tekintetében is megfelelő szakmai képzettséggel és gyakorlattal rendelkező — személynek kell közreműködnie.

A tanúsításra kijelölést kérő szervezetekkel szembeni különös követelmények

10. §

A kérelmezőnek — az MSZ EN 45000 szabványsorozatban rögzített követelmények teljesítésén túlmenően — rendelkeznie kell

- a) az általa működtetett tanúsítási rendszer és az eljárások (beleértve a rendszeres termékellenőrzések) leírását tartalmazó részletes szabályzattal;
- b) tanúsítási jellel való rendelkezés esetén a tanúsítási jel formájának, jelentésének, a jelhasználat engedélyezésének és visszavonásának, valamint a jellel való visszaélések esetén követendő eljárásoknak a leírásával;
- c) tanúsításra a kérelmező által feljogosított, megfelelő képzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyzettel;
- d) a tanúsítási eljárás alapjául szolgáló, a vonatkozó mértékadó előírások szerinti vizsgálati, illetőleg ellenőrzési jegyzőkönyv formanyomtatványokkal.

Kijelölés

11. §

A kijelölő — a bizottság javaslatára — vizsgálati, ellenőrzési vagy tanúsítási tevékenységre a kijelölést kérő szervezet részére — határozott időtartamra — e rendelet 2. számú melléklete szerinti kijelölési okiratot adja ki. A

kijelölés tényét (a tevékenységi kör és termékcsoport megjelölésével) a kijelölő a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítőben közzéteszi.

12. §

(1) A kijelölési eljárással kapcsolatos valamennyi dokumentációt (kérelmet, kérelemhez benyújtott mellékleteket) a bizottság tárolja és őrzi.

(2) A kijelölt szervezetről a bizottság nyilvántartást vezet.

(3) A bizottság a kijelölt szervezet részére kiadott kijelölési okirat hiteles másolatát a kijelölést követő 3 napon belül köteles megküldeni a Hírközlési Főfelügyelet részére.

Eljárási szabályok a kijelölés után

13. §

(1) A kijelölt vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezetnek a kijelölést követően is folyamatosan meg kell felelnie a kijelölési feltételeknek. Ennek ellenőrzése céljából a kijelölt szervezet köteles lehetővé tenni, hogy a bizottság és a Hírközlési Főfelügyelet vagy területi szerveinek képviselői (a továbbiakban: hírközlési hatóság) évente legalább egy alkalommal a szervezet helyiségeibe, területére bármikor beléphessenek, a kijelöléssel kapcsolatos tevékenységet érintő iratokat, jegyzőkönyveket, tanúsítványokat megtekinthessék, és a szükséges ellenőrzéseket elvégezhessek.

(2) A kijelölt szervezet köteles a bizottságnál és a Hírközlési Főfelügyeletnél írásban haladéktalanul bejelenteni, ha a kijelölés személyi, illetőleg tárgyi feltételeiben (a tulajdonosban, a fontos vezető munkakörben dolgozók személyében, a megbízott személyében az építményekben/laboratóriumokban stb.) a kijelöléskori állapothoz képest bármilyen változás következik be.

(3) A kijelölt szervezet köteles a bizottsággal és a hírközlési hatósággal az (1)—(2) bekezdésekben foglaltak végrehajtása céljából együttműködni.

(4) A hírközlési hatóság az általa végzett ellenőrzéseinek megállapításairól köteles a bizottságot folyamatosan tájékoztatni.

14. §

A kijelölt vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezet az általa kiadott okmányok eredeti példányaikat 10 évig köteles megőrizni, és tevékenységéről a kijelölő részére évente beszámolót küldeni.

A kijelölés megszűnése és megszüntetése

15. §

(1) A kijelölés érvényessége megszűnik az abban megjelölt határidő lejártának napján.

(2) A kijelölés érvényessége idejének fennállása alatt a kijelölés törléssel vagy visszavonással szüntethető meg.

16. §

A kijelölést a kijelölő a bizottság javaslatára érvénytelennek nyilvánítja (törli)

a) a kijelölt szervezet ilyen irányú kérelme, vagy

b) a kijelölt szervezet jogutód nélküli megszűnése esetében.

17. §

(1) A kijelölő visszavonja a vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezet részére kiadott kijelölést, ha a kijelölt szervezet

a) már nem felel meg a kijelölés követelményeinek,

b) a tevékenységével összefüggő, jogszabályokban meghatározott kötelezettségeit megszegte, és ezt az ellenőrzésre feljogosított szervezetek megállapították.

(2) A kijelölés megszűnését és megszüntetését a kijelölő a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítőben teszi közzé.

Záró rendelkezések

18. §

(1) Ez a rendelet 1999. október 1-jén lép hatályba, a hatálybalépését megelőzően működő vizsgálatot, illetőleg ellenőrzést végző szervezetek tevékenységüket kijelölés nélkül — változatlan feltételekkel — legfeljebb 6 hónapig folytathatják, ezt követően e jogosultságuk megszűnik.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a megszünt Hírközlési Alapból átvett feladatok fejezeti kezelésű előirányzatban történő szabályozásról szóló — többször módosított — 20/1996. (VII. 19.) KHVM rendelet 1. §-ának (1) bekezdése a következő *d)* alponttal egészül ki:

[(1) A fejezeti kezelésű előirányzat-csoport tárgyevénként]

„*d)* az egyes hírközlési és informatikai termékek megfeleltetését vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezetek kijelölési eljárásával kapcsolatban felmerült költségekre és dologi kiadásokra”

(fordítható.)

Katona Kálmán s. k.,
közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

1. számú melléklet a 22/1999. (VIII. 4.) KHVM rendelethezKÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZLÉSI
ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUMHivatkozási szám:
(KHVM tölti ki)**KÉRELEM****az egyes hírközlési és informatikai termékek megfelelőségét vizsgáló vagy ellenőrző,
illetőleg tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló 22/1999. (VIII. 4.) KHVM rendelete alapján**

1. A kijelölést kérő szervezet adatai

a) A szervezet neve és címe (székhelye)

Név:

Cím:

Telefon:

Telefax:

b) A cégbejegyzés adatai

Cégbíróság:

A cégbejegyzés iránti kérelem benyújtásának kelte:

A cégbejegyzés kelte:

száma:

Szervezeti forma (rt., kft. stb.):

Állományi létszám:

(Külföldi cég esetében szükséges a külföldi cég cégkivonata és annak magyar nyelvű hiteles fordítása, illetve annak hiteles fordításban történt igazolása, hogy a céget a hazai jog szerinti kereskedelmi nyilvántartásba vették.)

c) A szervezet felelős vezetője

Név:

Beosztás:

Cím:

Telefon:

Telefax:

E-mail:

d) A szervezet részéről az KHVM-mel való kapcsolattartásért felelős személy

Név:

Beosztás:

Cím:

Telefon:

Telefax:

E-mail:

2. Mire kéri a kijelölést?

vizsgálat

ellenőrzés

tanúsítás

3. A kijelölés szakterülete a vonatkozó jogszabály(ok), mértékadó előírások (szabványok) megjelölésével

4. A kijelölés szakterületén dolgozó felelős alkalmazottak

Neve

Szakterületének részletezése

5. A kérelmező szervezet azon dokumentumai, amelyek a kijelölés iránti kérelem megalapozottságát igazolják

a) Alapító okirat (vagy ezzel egyenértékű okmány, pl. társasági szerződés); a kérelemhez másolatban mellékelendő

Kelte:

Száma:

A szervezet tevékenységének megnevezése:

d) Minősíti-e az alvállalkozó(i)t?

Igen   Nem

e) Ha igen, van-e írásos eljárása az alvállalkozó(k) minősítésére?

Igen   Nem

f) Meggyőződött-e a szervezet arról, hogy az alvállalkozó(k) laboratóriuma(i) megfelel(nek)-e az MSZ EN 45001 és az MSZ EN 45002 szabványnak?

Igen   Nem

g) Meggyőződött-e a szervezet arról, hogy az ellenőrzést végző alvállalkozó(k) megfelel(nek)-e az MSZ EN 45004 szabványnak?

Igen   Nem

8. Bizalmas ügykezelés

Biztosítva van-e az információk bizalmas kezelése a szervezet minden szintjén?

Igen   Nem   Részben

9. Kiadványok

a) Van-e a tanúsításra kijelölést kérő szervezetnek eljárása a tevékenységével érintett szervezetek, termékek és tanúsító iratok jegyzékének elkészítésére, ennek karbantartására, valamint nyilvánosságra hozatalára?

Igen   Nem

b) Nyilvánosságra hozza-e az eljárási szabályzatát a tevékenységét igénybe vevők számára?

Igen   Nem

10. Tanúsító iratok, tanúsítási jelek alkalmazásának ellenőrzése

a) Van-e a szervezetnek dokumentált eljárása az általa kiadott tanúsító iratok/tanúsítási jelek alkalmazásának hatékony ellenőrzésére?

Igen   Nem

b) Tesz-e a szervezet megfelelő intézkedéseket a tanúsító iratok/tanúsítási jelek megtévesztő használata vagy a tanúsításra vonatkozó helytelen hivatkozások esetén?

Igen   Nem

c) Van-e a szervezetnek dokumentált eljárása az általa kiadott tanúsító iratok/tanúsítási jel visszavonására és törlésére?

Igen   Nem

11. Panaszok

Megköveteli-e a tanúsító szervezet, hogy az általa tanúsított szervezetek tartsanak nyilván minden, a tanúsító iratok/jogosítvány tárgyával kapcsolatos panaszt és ezek kivizsgálását?

Igen   Nem

12. A kijelölés tárgyát képező tevékenységgel kapcsolatos referenciák

Felsorolandó, hogy a szervezet kijelölés tárgyát képező tevékenységét — ha a szervezet végzett ilyet — az elmúlt 5 évben mely szervezetek értékelték, egyúttal csatolandók az erről készült okiratok másolatai.

Az értékelő neve és címe	Az értékelt tevékenység fajtája	Az értékelés tárgya és az okirat száma	Az értékelés	
			időpontja	érvényessége

Alulírott mint a kijelölést kérő szervezet felelős vezetője kijelentem, hogy az 1—12. pontokban közölt válaszok és adatok a valóságnak megfelelnek.

Nyilatkozom továbbá, hogy a kijelölést követő 30 napon belül a bizottságnak bemutatom a tevékenység végzésére vonatkozóan kötött érvényes felelősségbiztosítási szerződésemet.

Kelt:.....

.....
a szervezet felelős vezetője

Melléletek

1. Cégekivonat
2. Alapító okirat vagy ezzel egyenértékű okmány
3. Kijelölési kérelem tárgyát képező tevékenységre vonatkozó mértékadó előírásokra vonatkozó szabványok jegyzéke
4. Minőségügyi kézikönyv vagy ennek a kijelölés szakterületéhez kapcsolódó része
5. Kijelölési kérelem tárgyát képező tevékenységre vonatkozó eljárási szabályzatok
6. Az 1. számú melléklet 12. pontjában felsorolt okiratok másolatai
7. Egyéb, a kijelölési kérelmet megalapozó dokumentum(ok)
8. Akkreditálási okirat(ok) másolatai
9. Nemzetközi tanúsítási rendszerekben kapott elismerés(ek) másolatai

2. számú melléklet 22/1999. (VIII. 4.) KHVM rendelethez

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
KÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZLÉSI
ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUM
MINISZTER

Szám: ...../199....

KIJELÖLÉSI OKIRAT

Az egyes hírközlési és informatikai termékek megfelelőségét vizsgáló vagy ellenőrző, illetőleg tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló 22/1999. (VIII. 4.) KHVM rendelet alapján megállapítom, hogy a

.....(név)

.....(cím)

a lefolytatott ellenőrzés szerint megfelel a hivatkozott jogszabályban előírt feltételeknek, ezért írásban előterjesztett kérelme alapján kijelölöm a következő tevékenység(ek) elvégzésére:

szakterület:.....

tevékenységjellege:.....

a tevékenységre vonatkozó jogszabály(ok), mértékadó előírások, szabványok:
.....

A kijelölt szervezet a tevékenységét mindenkor az arra vonatkozó jogszabályok, mértékadó előírások (szabványok) következetes és pontos megtartásával, az ilyen tevékenységet ellátó szervezettől elvárható magas színvonalon köteles ellátni. Kijelölt szervezet felelős az általa bevont alvállalkozókért, akikre vele azonos feltételek vonatkoznak. A kijelölt szervezet köteles a bizottság és a hírközlési hatóságok által végzett ellenőrzés lefolytatásában közreműködni.

Jelen okirat 200..... év ..... hó ..... napjáig érvényes.

Budapest, 1999. év ..... hó ..... nap.

.....
közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

III. rész HATÁROZATOK

A Kormány határozatai

A Kormány 1089/1999. (VIII. 4.) Korm. határozata

a Kettesfogathajtó Világbajnokság megrendezésével összefüggő állami kezességvállalásról

1. A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 33. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) 33. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kettesfogathajtó Világbajnokság megrendezéséhez felveendő hitelre a 151/1996. (X. 1.) Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően összességében 200 millió forint összeghatárig egyszerű kezességet vállal.

2. Az egyszerű kezességet a pénzügyintézetek ezáltal biztosítható hitelnyújtási szándéka, továbbá a várhatóan elérhető kedvezőbb kamatozás indokolja.

3. A Kormány — a költségvetési törvény 43. §-ának (2) bekezdésében, valamint az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának, eljárási rendjéről szóló 151/1996. (X. 1.) Korm. rendelet 3. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a kezességvállalási díj megfizetésétől eltekint.

4. A hitelező hitelintézet kijelölése három hitelintézet hitelajánlatának bekérése, a legkedvezőbb hitelajánlat alapján, az ifjúsági és sportminiszter, valamint a pénzügyminiszter egyeztetett döntése alapján kerül meghatározásra.

Felelős: pénzügyminiszter
ifjúsági és sportminiszter

Határidő: azonnal

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A pénzügyminiszter és a belügyminiszter

együttes közleménye

az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő (működési forráshiányos) helyi önkormányzatok támogatásának 1999. évi első ütemben történő felhasználásáról szóló, a Magyar Közlöny 1999. évi 65. számában megjelent pénzügyminiszter és belügyminiszter együttes közleményének módosításáról

A Magyar Közlöny 1999. évi 65. számában megjelent pénzügyminiszter és belügyminiszter együttes közlemé-

nyének 1. számú mellékletében egyes támogatások esetében az 1100 főnél kisebb településen az óvodai nevelés és 1—4. évfolyamos általános iskolai oktatás támogatása a feldolgozás során nem teljeskörűen került figyelembevételre. Ezek alapján az érintett helyi önkormányzatok támogatási összege az alábbiakra módosul:

Sor-szám	Önkormányzat megnevezése	Támogatás ezer Ft
----------	--------------------------	----------------------

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

1.	Négyes	2 796
2.	Újcsanáros	5 685

Csongrád megye

3.	Dóc	6 925
4.	Eperjes	8 096
5.	Ferencszállás	8 174
6.	Királyhegyes	7 056
7.	Klárafalva	7 463
8.	Nagyér	8 311
9.	Óföldreák	4 940
10.	Öttömös	15 372

Heves megye

11.	Egerbocs	281
12.	Nagyút	5 621
13.	Nagykökényes	1 060
14.	Mátraballa	1 738

Komárom-Esztergom megye

15.	Úny	479

Pest megye

16.	Pilisszentlászló	3 980

Somogy megye

17.	Kaposszerdahely	3 771

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

18.	Nagyhódos	2 068
19.	Nyírderzs	3 695

Vas megye

20.	Szentpéterfa	6 141

*Járai Zsigmond s. k.,
pénzügyminiszter*

*Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter*

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség közleménye

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség ellenőrzés és laboratóriumi vizsgálat alapján megállapította, hogy a

papírdobozos csomagolású, 0,2 literes Sonny fantázianevű (gyártó: Sonny Kft. H, 1171 Budapest, Kiskároshíd u.) szűrt almaital egészségre ártalmas vegyi anyagot tartalmaz.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a „000608”, azaz 2000. június 8. minőségmegőrzési idejű tétel további forgalmazását megtiltja.

A Főfelügyelőség felszólítja a kereskedőket, hogy a termék árusítását azonnal szüntessék be, és az ilyen termékkel jelentkező vevőket kártalanítsák.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét arra, hogy a sárga alapszínű papírdobozba csomagolt, magyar, szlovák és cirill betűs feliratú 2 dl-es Sonny almaitalt (minőségét megőrzi: 000608) *ne fogyasszák, azt vigyék vissza a vásárlás helyére.*

Dr. Huszay Gábor s. k.,
főigazgató

Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság tájékoztatója

Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság elnöksége — a közigazgatási szakvizsgáról szóló 35/1998. (V. 27.) Korm. rendelet alapján — 1999. július 26-i ülésén az alábbiak szerint hagyta jóvá a közigazgatási szakvizsga „Testnevelés és sportigazgatás”, valamint az „Agrárszabályozás” választható vizsgatárgyak követelményrendszerét:

A VÁLASZTHATÓ VIZSGATÁRGYAK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

TESTNEVELÉS ÉS SPORTIGAZGATÁS

A szükséges ismeretek témaköri bontása

1. A sportipar fogalma és felépítése
2. A sportpiac szerkezete
3. A sportszolgáltatások fogalma és közgazdasági jellegzetességeik
4. A sportszolgáltatások osztályozása
5. A sportszolgáltatások fogyasztásának motivációi
6. A sportszolgáltatások iránti kereslet összetevői
7. A sportszolgáltatás mint rendszer és a szolgáltatási csomag
8. A sportszövetségek típusai és felépítésük

9. A sportligák jellegzetességei
10. A sportolók osztályozása, a sportolók mint piaci szereplők
11. A sportmarketing alapfogalmai
12. A sportmédia alapjai
13. A kapcsolódó iparágak jelentősége a sportban (csebecsék és szerencsejátékok)
14. Az állami szerepvállalás közgazdasági alapjai
15. A magyar sportirányítás intézményrendszere
16. A magyar sportpiac állami szabályozása
17. Az Ifjúsági és Sportminisztérium felépítése és szerepe a sportirányításban
18. Az Ifjúsági és Sportminisztériumon kívüli kormányzati szervezetek szerepe
19. Az önkormányzatok szerepe a sportirányításban
20. A nem kormányzati szervezetek szerepe a magyar sportban

Felkészülési segédlet:

Dénes Ferenc: Sportgazdasági ismeretek. Ifjúsági és Sportminisztérium (megjelenés alatt)

Jogsabályokjegyzéke

- 1998. évi XXXVI. törvény a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról [1. §, 2. § (1) g), (2) az ISM-ről, az OTSH megszűnéséről]
- 1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről
- 1997. évi XXII. törvény az olimpiai járadékról
- 1996. évi LXV. törvény az egyes sportcélú ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről
- 1996. évi LXIV. törvény a sportról
- 1989. évi II. törvény az egyesülési jogról
- 86/1998. (V. 6.) Korm. rendelet a meg nem engedett teljesítményfokozó szerek, készítmények és módszerek használata tilalmának szabályairól
- 59/1998. (III. 27.) Korm. rendelet az olimpiai bajnoki járadék megállapításáról és folyósításáról
- 89/1994. (VI. 8.) Korm. rendelet az közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a testnevelés és sport területén történő végrehajtásáról
- 115/1992. (VII. 23.) Korm. rendelet az alapítványok gazdálkodási rendjéről
- 114/1992. (VII. 23.) Korm. rendelet a társadalmi szervezetek gazdálkodó tevékenységéről
- 13/1996. (XI. 5.) MKM—BM együttes rendelet a sportszakmai képesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról
- 6/1991. (VII. 23.) MKM rendelet a sporteseményekkel kapcsolatos egészségügyi feladatokról
- 5/1991. (VII. 18.) MKM rendelet a sportolók versenyzési, játékjogosultságának nyilvántartásáról
- 4/1991. (V. 16.) MKM rendelet a sporttevékenységgel összefüggő fegyelmi felelősségről

— 19/1989. (VII. 31.) MM rendelet a Magyar Köztársaság címerének és állami zászlójának sportszervezetek által történő használatáról

— 9/1990. (XII. 29.) NM rendelet a sportolók sportorvosi vizsgálatáról

— 3/1992. (VIII. 11.) TNM rendelet a testnevelés és sport területén adományozható elismerésekről

Szóbeli kérdések

1. A sportipar
2. A sportpiac szerkezete
3. A sportszolgáltatások
4. A sporttal kapcsolatos motivációk
5. A sportszolgáltatások fogyasztása iránti kereslet
6. A sportszolgáltatás mint rendszer
7. A szolgáltatási csomag
8. A sportszövetségek
9. A sportligák
10. A sportolók osztályozása és szerepük
11. A sportmarketing alapjai
12. A sportmédia alapjai
13. A kapcsolódó iparágak jelentősége a sportban
14. Az állami szerepvállalás a sportpiacon
15. A magyar sportirányítás intézményrendszere
16. A magyar sport állami szabályozása
17. Az Ifjúsági és Sportminisztérium felépítése és szerepe a sportirányításban
18. A kormányzati szervezetek szerepe a sportirányításban
19. Az önkormányzatok szerepe a sportirányításban
20. A nem kormányzati szervezetek szerepe a magyar sportban

AGRÁRSZABÁLYOZÁS

A szükséges ismeretek témaköri bontása

1. Az agrárgazdaság fejlesztésének hosszú távú stratégiája
2. Az agrárszabályozás jogi keretei
3. Az agrárszabályozás intézményi struktúrája, az egyes szervek feladat- és hatásköre
4. Az agrárpiaci rendtartás eszközrendszere
5. A területi agrárigazgatási szervek, valamint a falugazdász-hálózat részvétele az agrárszabályozási feladatok elvégzésében
6. A mezőgazdasági termelők agrártámogatás igénybevételével összefüggő adatszolgáltatása és nyilvántartásba vétele
7. Agrártámogatás igénybevételének általános eljárási szabályai
8. Az exporttámogatás igénybevételének rendje

9. A mezőgazdasági termeléshez, beruházáshoz, az erdőgazdálkodáshoz, a földvédelemhez, földhasznosításhoz, a biológiai alapok védelméhez kapcsolódó támogatások

10. Az agrártermékek külkereskedelmi forgalmát szabályozó nemzetközi szerződések, megállapodások

11. A közraktározás

12. Az árutőzsde működése

Jogszabályokjegyzéke

— 1997. évi CXIV. törvény az agrárgazdaság fejlesztéséről

— 1993. évi VI. törvény az agrárpiaci rendtartásról

— 1995. évi C. törvény a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról

— 1990. évi XCI. törvény az adózás rendjéről

— 1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról

— 1998. évi IX. törvény az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) keretében kialakított, a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrakesh-i Egyezmény és mellékleteinek kihirdetéséről

— 1994. évi I. törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről

— 1995. évi XIII. törvény a Cseh Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, Románia és a Bolgár Köztársaság közötti Közép-Európai Szabadkereskedelmi Megállapodás kihirdetéséről

— 1996. évi XLVII. törvény a közraktározásról

— 1994. évi XXXIX. törvény az árutőzsdéről és az árutőzsdei ügyletekről

— 1997. évi XXX. törvény a jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről

— 112/1990. (XII. 23.) Korm. rendelet az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok kiviteléről, illetve behozataláról

— 113/1990. (XII. 23.) Korm. rendelet az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok behozatalánál alkalmazható piacvédelmi intézkedésekről

— 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatalról és egyes földművelésügyi szakigazgatási feladatokat megállapító jogszabályok módosításáról

— 228/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet a mezőgazdasági őstermelői igazolványról

— 236/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet a mezőgazdasági termelők agrártámogatás igénybevételével összefüggő adatszolgáltatásáról és nyilvántartásba vételéről

— 273/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet az agrártámogatások igénybevételének általános feltételeiről

— 110/1997. (XII. 30.) FM—PM—IKIM együttes rendelet a mezőgazdasági és élelmiszeripari exporttámogatások igénybevételének általános feltételeiről

— 33/1998. (X. 2.) FVM rendelet az 1999. évi termésű élelmezési célú búza garantált áron történő felvásárlásáról

— 34/1998. (X. 9.) FVM rendelet a vágómarha garantált áron történő állami felvásárlásának lebonyolításában való részvétel feltételeiről

— 35/1998. (X. 9.) FVM rendelet a vágómarha garantált áron történő állami felvásárlásáról

— 36/1998. (X. 9.) FVM rendelet a vágósertés garantált áron történő állami felvásárlásának lebonyolításában való részvétel feltételeiről

— 37/1998. (X. 9.) FVM rendelet a vágósertés garantált áron történő állami felvásárlásáról

— 55/1998. (XII. 2.) FVM rendelet az 1998. évi termésű takarmánykukorica garantált áron történő állami felvásárlásának lebonyolítási rendjéről

— 8/1999. (I. 20.) FVM rendelet az agrárgazdasági célok 1999. évi költségvetési támogatásáról

— 5/1997. (I. 30.) FM rendelet a tehéntej termékpálya szabályozásáról

— 108/1997. (XII. 29.) FM rendelet az Agrárintervenció Központ létesítéséről

Szóbeli kérdések

1. Az agrárgazdaság hosszú távú fejlesztési kereteinek törvényi meghatározása

2. Az agrárszabályozás jogszabályi keretei, az egyes kormányzati szervek feladatai

3. A terméktanácsok elismerési rendje, részvételük az agrárpiacon szabályozásában

4. Az agrárpiacon rendtartás eszközrendszere

5. Egyes termékek garantált áron történő felvásárlási rendje

6. Az agrártermékek export-import szabályozása, a piacra jutás támogatása

7. A területi agrárigazgatási szervek, valamint a falugazdász-hálózat részvétele az agrárszabályozási rendszer működtetésében

8. Az Agrárintervenció Központ feladatai

9. A mezőgazdasági termelők agrártámogatás igénybevételével összefüggő adatszolgáltatása és nyilvántartásba vétele

10. Az őstermelői igazolvány kiállítása, tartalma

11. Az agrártámogatásra biztosított költségvetési támogatás tervezési és felhasználási rendje, a költségvetési támogatás átcsoportosításának szabályai

12. A költségvetési támogatás igénybevételének általános feltételei

13. Az APEH és a Magyar Államkincstár feladata a költségvetési támogatás folyósításában

14. A jogosulatlanul igénybe vett költségvetési támogatás szankciói

15. A mezőgazdasági termeléshez igénybe vehető költségvetési támogatások

16. A mezőgazdasági beruházásokhoz igénybe vehető költségvetési támogatások

17. Az agrártermékek külkereskedelmi forgalmát szabályozó nemzetközi szerződések, megállapodások

18. Agrártermékek közraktározása

19. Az árutőzsde szerepe, működése

20. A földhitel és a földjelzőlog

A Keresztényszociális Unió 1998. évi pénzügyi beszámolója

Forintban

Bevételek

1. Tagdíjak	—
2. Állami költségvetésből származó támogatás	—
3. Képviselőcsoportnak nyújtott állami támogatás	—
4. Egyéb hozzájárulások, adományok	—
5. A párt által alapított vállalat és korlátozott felelősségű társaság nyereségéből származó bevétel	—
6. Egyéb bevételek	—
Összes bevétel a gazdasági évben	—

Kiadások

1. Támogatás a párt országgyűlési csoportja számára	—
2. Támogatás egyéb szervezeteknek	—
3. Vállalkozások alapítására fordított összegek	—
4. Működési kiadások	—
5. Eszközbeszerzések	—
6. Politikai tevékenység kiadásai	—
7. Egyéb kiadások	—
Összes kiadás a gazdasági évben	—

Béni Csaba s. k.,
elnök

Az Együtt Magyarországért Unió 1998. évi pénzügyi beszámolója		<i>Kiadások</i>	
<i>Bevételek</i>	Forintban		
1. Tagdíjak	40 000	1. Támogatás a párt országgyűlési csoportja számára	—
2. Állami költségvetésből származó támogatás	3 898 669	2. Támogatás egyéb szervezeteknek	—
3. Képviselőcsoportnak nyújtott állami támogatás	—	3. Vállalkozások alapítására fordított összegek	—
4. Egyéb hozzájárulások, adományok	251 000	4. Működési kiadások	22 696 352
5. A párt által alapított vállalat és korlátolt felelősségű társaság nyereségéből származó bevétel	—	5. Eszközbeszerzések	—
6. Egyéb bevételek	754 505	6. Politikai tevékenység kiadásai	—
	—	7. Egyéb kiadások	—
Összes bevétel a gazdasági évben	4 944 174	Összes kiadás a gazdasági évben	22 696 352

*Rogányi József s. k.,
igazgató*

Ne feledje!

Rendszerünk megvásárlásával és használatával
a hivatalos jogszabályszovegek kezelését tanulja meg.

CD-JOGÁSZ® **a magyar jogszabályok hivatalos hatályos szövege**

A CD-JOGÁSZ szolgáltatásként valósul meg. A CD-lemezek rendszeres küldésén kívül ügyfelünk részletes kézikönyvet és „forródrót” szolgáltatást kap. Az újabb programváltozatok legalább egy évig ingyenesek.

A CD-JOGÁSZ előfizetője automatikusan lehetőséget kap arra, hogy a Magyar Hivatalos Közlönykiadó online szolgáltatásait kedvezményesen vegye igénybe.

Éves előfizetési díjak

Egyszeri belépési díj	12 000 Ft + áfa
Önálló változat	36 000 Ft + áfa
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft + áfa
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft + áfa
25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft + áfa
50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft + áfa
100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft + áfa

A hálózati besorolás az egyidejűleg kiszolgálható felhasználók száma alapján készült.

Az alapszolgáltatás mellett vállaljuk a program installációját, betanítását, illetve a hálózati használatl kapcsolatos szaktanácsadást egységesen 4000 Ft + áfa díjért, ügyfelünk telephelyén.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., tel.: 06-80-200-723, 266-5095; fax: 266-8906) kérjük eljuttatni.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendeljük a **CD-JOGÁSZ®** .....változatát.....példányban,
1999. .... hónaptól.

A megrendelő (cég) neve: .....
címe: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

Küldési cím és név: .....

A megrendelés ellenértékét a számla kézhezvételétől számított 8 napon belül, a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámra átutaljuk.

Kelt: .....

.....

cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapok raszóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük az 1999. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy újlapraszeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítás szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezésétkövetően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Fax: 318-6668.)

Az 1999. évi lapárak

Magyar Közlöny	38 304 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alaprogram Hírlevele	2 016 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	8 064 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	2 688 Ft/év
Belügyi Közlöny	10 080 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	12 432 Ft/év
Cégek Közlöny	40 656 Ft/év	Pénzügyi Szemle	9 072 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	9 744 Ft/év	Sport Értesítő	2 016 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	7 056 Ft/év	Statisztikai Közlöny	5 712 Ft/év
Határozatok Tára	9 744 Ft/év	Turisztikai Értesítő	5 040 Ft/év
Hivatalos Értesítő	6 384 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	2 688 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	6 384 Ft/év	Vízügyi Értesítő	5 376 Ft/év
Ipari és Kereskedelmi Közlöny	10 416 Ft/év	Bányászati Közlöny	2 016 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	6 048 Ft/év	Légügyi Közlemények	672 Ft/év
Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítő	9 408 Ft/év	Élet és Tudomány	4 368 Ft/év
Kulturális Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	7 728 Ft/év	Ludové Noviny	896 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	8 736 Ft/év	Neue Zeitung	1 848 Ft/év
Magyar Közigazgatás	3 696 Ft/év	Természet Világa	2 352 Ft/év
Szociális és Munkügyi Közlöny	7 056 Ft/év	Valóság	2 688 Ft/év
Oktatási Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	9 408 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

CD-JOGÁSZ számítógépes jogszabálygyűjtemény, a Magyar Hivatalos Közlönykiadó hivatalos kiadványa

1999. évi éves hatályosítási díjak

Önálló változat	36 000 Ft + 12% áfa	25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft + 12% áfa
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft + 12% áfa	50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft + 12% áfa
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft + 12% áfa	100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft + 12% áfa

Egyszeri belépési díj: 12 000 Ft + áfa.

Az előfizetők a kiadó online szolgáltatásait kedvezményesen vehetik igénybe.

A **Házi Jogtanácsadó** című lapot kiadja a Házi Jogtanácsadó Könyv- és Lapkiadó Kft. (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.). Éves előfizetési díja 2016 Ft áfával. Előfizetésben megrendelhető: a szerkesztőségben (1101 Budapest, Salgótarjáni út 20.), a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén, a hírlapkézbesítőknél, vidéken a postahivatalokban, Budapesten a Magyar Posta Rt. HI kerületi ügyfélszolgálati irodáiban, valamint a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest, Orczy tér 1., tel.: 303-3441). A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában.

Éves előfizetési díj: 38 304 Ft. Egy példány ára: 90 Ft 16 oldal terjedelmig, utána + 8 oldalanként + 45 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407